

EKSAMENHULP GRAAD 9
HUISTAAL ISBN: 978-1-77607-322-1

MEMORANDUM

Anita Voges © NB Uitgewers 2021

Hoofstuk 1: Klankleer, hoofletters en punktuasie

Begripstoets (bl. 2)

- 1.1. Positief. “pragtige” “aangenaam” ✓ ✓ ✓ (3)
- 1.2. Die land is bang die ebola-virus kom die land in. ✓ Die ebola-virus is ’n dreigende gevaar. ✓ (2)
- 1.3. Die terrein is platter en oper om die gorillas te sien. Daar is minder toeriste. ✓ ✓ (2)
- 1.4. Die pad was sleg en vol slaggate. ✓ (1)
- 1.5. Mening ✓ Die woord “ongeveer” is nie spesifiek nie. ✓ (2)
- 1.6. Hulle is groter as wat ’n mens dink. Hulle besef nie hoe sterk hulle is nie. ✓ ✓ (2)
- 1.7. ’n Kontras. Dit is teenstellend. ✓ ✓ (2)
- 1.8. Gorillas word wêreldwyd bedreig. ✓ ✓ (1)
- 1.9. Hulle was die enigste gaste in ’n halfvoltooide kamp, die reën was te swaar om die aandstaptog te gaan. ✓ ✓ (2)
- 1.10. B. Rwanda, Uganda, Suid-Afrika. ✓ (1)
- 1.11. Leerder se eie gemotiveerde mening. Iets soos: Ja. ✓ Afrika is mooi en ongerep en onontwikkeld. ✓ (2)
- 1.12. Sy lyk kwaad, sy frons. Sy wys vir hom die hark omdat sy wil hê hy moet werk. ✓ ✓ (2)
- 1.13. “wetenskaplikes” en “navorsers” ✓ ✓ (2)
- 1.14. Hy lê op die stoel. Hy lyk oorgewig. ✓ (1)

[TOTAAL: 25]

Klankleer (bl. 7)

1.

1 p	o	u			6 k	r	10 a	a	i
					o				
2 u	i	l	e		i				9 d
							8 k		u
			4 o	o	i		o		i
7 m	u	i	s				e		w
							i		e
			5 m	e	e	u	e		
3 y	s	t	e	r	v	a	r	k	

2. Os ✓

3.

	VOKALE	KONSONANTE	DIFTONGE
a.	gorilla	o, i, a	g, r, l
b.	berge	e	b, r, g
c.	mere	e	m, r

d.	watervalle	a, e	w, t, r, v, l	
e.	vleilande	a, e	v, l, n, d	ei
f.	verras	e, a	v, r, s	
g.	land	a	l, n, d	

4.

- a. Stemloos ✓
- b. Stemhebbende ✓
- c. Stemloos ✓

5.

Raai wat? Uganda is ruig, mooi en groot. Jy kan hier verdwaal. Hier is berge, mere, watervalle en vleilande.

6. Vokale verdubbel as dit in 'n geslote lettergreep lank uitgespreek word. ✓

7. As die voorafgaande vokaal 'n kort, beklemtoonde vokaal is, wat gevolg word deur 'n ander vokaal, verdubbel die konsonant. ✓

8.

	KONSONANTE
a. luister	l, s, t, r
b. woudolifante	w, d, l, f, t
c. terrein	t, r, n
d. eindelik	n, d, l, k
e. luister	l, s, t, r

9.

- a. Affrikaat ✓
- b. Frikatief ✓
- c. Nasaal ✓
- d. Triller ✓
- e. Glottale konsonant ✓

Lettergrepe en klankgrepe (bl. 10)

1.

	LETTERGREPE
a. kronkel	kron-kel ✓
b. dorpië	dorp-ies ✓
c. plantasie	plan-ta-sie ✓
d. habitat	ha-bi-tat ✓
e. tuiste	tuis-te ✓

2.

	KLANKGREPE
a. oggend	o-gend ✓
b. hulle	hu-le ✓
c. mannetjie	ma-ne-tjie ✓
d. nimmer	ni-mer ✓

e.

verras	ve-ras ✓
--------	----------

3.

- a. oop, geslote ✓ ✓
- b. geslote, oop ✓ ✓
- c. geslote, oop ✓ ✓
- d. oop, oop ✓ ✓
- e. gelote, oop, gelote ✓ ✓ ✓

4.

a.

g	o	r	i	l	l	a
---	---	---	---	---	---	---

- b. Klankgrepe: go-ri-la ✓
- c. Lettergrepe: go-ril-la ✓

Woordaksent en sinsaksent (bl. 11)

1.

- a. . . . beteken dis 'n spesifieke persoon. ✓
- b. . . . beteken dis 'n spesifieke tyd. ✓
- c. . . . beteken dis 'n spesifieke groep gorillas. ✓

2.

- a. geliefd ✓
- b. definitief ✓
- c. positiewe ✓
- d. atmosfeer ✓
- e. ongetwyfeld ✓

Klankverskynsels (bl. 12)

1.

	KLANKVERSKYNSEL
a. Ek sien die gorilla teen die boom leen .	ontroending ✓
b. Hulle is die diere vanni bos.	assimilasie ✓
c. Die diere luik baie mooi	oorroending ✓
d. Die mense loop deer die bos.	ontroending ✓
e. Ek sit en kyk hoe die gorillas hulle kinners leer.	assimilasie ✓

Hooflettergebruik (bl. 13)

1.

- a. **Die** ✓ toeriste het in **Uganda** ✓ na die diere gaan kyk.
- b. **Die** ✓ artikel het gedurende **Februarie** ✓ in **Weg** ✓ verskyn.
- c. **Suid-Afrikaners** ✓ is altyd nuuskierig as hulle **Midde-Afrika** ✓ besoek.
- d. **Hulle** ✓ is nie bang vir die gorillas as hulle in 'n **Toyota-bakkie** ✓ ry nie.
- e. **Die** ✓ ape in die boomtoppe het hulle lekker laat skrik.

Punktuasie (bl. 14)

1.

- a. Uganda, ✓ ✓ die land waarvan ek jou vertel het, ✓ het ons verras.
- b. By die grenspos is ons vir die ebola-virus nagegaan: ✓ Ons ✓ liggaamstemperatuur is geneem, ✓ ons moes hande was en maskers dra.
- c. Die gorillas se groot, ✓ geel oë het die wysheid van die eeue in Afrika ✓ weerspieël.
- d. Die gids het sy gaste ingelig: ✓ “Julle ✓ moet versigtig wees; ✓ hulle is stamperig.” ✓
- e. “ ✓ Sjoë, ✓ hulle is so groot!” ✓ roep die toeris uit.

2.

- a. ’n Verduideliking van wat onthou moet word, volg. ✓
- b. Komma voor die voegwoord, *maar*. ✓
- c. ’n Onvoltooide sin word deur die beletselteken aangedui. ✓
- d. Die toeriste verwag om in hul motor te bly weens die gevaarlike diere, maar veldwagter sê dat die toeriste maar in hul motor moet bly weens die skelms (struikrowers). Hulle het dit nie verwag nie. ✓
- e. Bly u in u voertuig? ✓

Hersieningsoefening A (bl. 16)

1.

Leopoldt ✓ se wêreld stort in duie wanneer sy ma sterf en sy familie se rykdom verdwyn.

Hy ontmoet ’n togryer – ✓ ’n boggelrugman met ’n vreemde wit hond – ✓ wat hom ompraat om by die transportwa aan te sluit na die diamantvelde om sy fortuin te soek.

Onderweg kruis sy pad met die van Sara, ✓ op soek na die merk van haar voormense.

Hy ontmoet ook die beeldskone Emily, wat dinge “sien” ✓ en die klippe hoor praat.

Wanneer hulle by die geheimsinnige Arius se tolhuis in Ceres ✓ gestrand raak, ✓ kom hulle ’n donker wese teë wat in die Skurweberge ✓ dwaal.

Saam ontrafel hulle die geheim: ✓ Hulle is bestem om die skrikbewind van die verdwaalding stop te sit.

’n Spannende historiese jeugroman wat tegelykertyd fantasie – ✓ en spookverhaal is.

(10)

2.

2.1

- a. kamp/vuur ✓
- b. ver/geet ✓
- c. on/der/langs ✓
- d. heel/tyd ✓
- e. fi/sant ✓

(5)

2.2

- a. Niemand anders pluk die vere nie. ✓
- b. Dis die metode wat hy gebruik. ✓
- c. Hy pluk niks anders as vere nie. ✓

(3)

Hersieningsoefening B (bl. 17)

3.

	DIFTONG
a. koud	ou ✓
b. duisend	ui ✓
c. doen	-
d. agterdeur	-
e. inloop	-
f. meisies	ei ✓
g. hy	y ✓

(7)

4.

	FRIKATIEF	TRILLER	LATERAAL
a. doen			
b. vir	v ✓	r ✓	
c. lag			l ✓
d. oomblik			l ✓
e. wat	w ✓		
f. onthou			
g. erf	f ✓	r ✓	

(7)

5.

a. ontronding ✓	d. oorronding ✓
b. ontronding ✓	e. ontronding ✓
c. ontronding ✓	f. assimilasië ✓

(6)

6.

- a. klankgrepe ✓
- b. lettergrepe ✓
- c. klankgrepe ✓
- d. lettergrepe ✓
- e. lettergrepe ✓
- f. lettergrepe ✓

(6)

7.

- a. Dis die naam van 'n persoon. ✓ Dis die einde van 'n sin. ✓
- b. Direkte rede: aanhalingsstekens. ✓ Begin van 'n sin. ✓
- c. Beletselteken, onvoltooide sin ✓
- d. Voegwoord is weggelaat. ✓
- e. Uitroep ✓

(6)

8. "Nou begrawe ons die verlede!" ✓

(1)

9.

- a. ver/le/de ✓
- b. toe/koms ✓
- c. skoor/steen ✓
- d. seil/sak/kie ✓
- e. skie/lik ✓
- f. ge/sig/te ✓

(6)

10.

- a. aap ✓
- b. jakkals ✓
- c. olifant ✓

(3)

[TOTAAL: 63]

HOOFSTUK 2: MORFOLOGIE, TAALVERSKYNSELS, AFKORTINGS EN SPELLING

Begripstoets (bl. 21)

- 1.1 Die film is onvergeetlik. ✓ (1)
- 1.2 Denotatiewe betekenis: 'n Harde geluid. Konnotatiewe betekenis: 'n Hoogtepunt. ✓ ✓ (2)
- 1.3 Fiktiewe ✓ (1)
- 1.4 "skuiling soek" ✓ (1)
- 1.5 Sy het verkluum. ✓ Hy was in 'n miershoop met haar klere aan. ✓ (2)
- 1.6 Dis liefde wat niks terugverwag nie. ✓ (1)
- 1.7 Racheltjie is dapper. ✓ Sy het 'n ysere wil. ✓ Sy het 'n stil volwassenheid ✓ en liefde vir haar medemens. ✓ (*Enige 2*) (2)
- 1.8 Hulle werk saam aan 'n film as broer en suster. ✓ Hy noem haar sy meisie. ✓ (2)
- 1.9 Ja. Sy het in *Dis koue kos, skat* en *Kampterrein* gespeel. ✓ ✓ (2)
- 1.10 Sommige tonele is snags geskiet. / Hulle was moeg. / Johannes moes in die koue rivier lê. ✓ (1)
- 1.11 "nie kans gesien nie" ✓ (1)
- 1.12 Trots en hartseer. ✓ ✓ (2)
- 1.13 Positief. "Dit maak 'n groot impak op jou." ✓ ✓ (2)
- 1.14 Daar is 'n visuele voorstelling. Die skrif verskil. Alliterasie. (*Enige 2*) ✓ ✓ (2)
- 1.15 "Onvergeetlik" Teks A handel oor 'n film wat jy nie sal vergeet nie. ✓ Teks B handel oor 'n film waarvan die naam is, *Vergeet my nie*. ✓ (2)
- 1.16 Volgens die visuele voorstelling handel die film oor verliefdes. ✓ (1)

[TOTAAL: 25]

Morfologie (bl. 25)

- 1.
- a.

nie ✓

 - b.

begin ✓

 - c.

voorsien van ✓

 - d.

begin ✓

 - e.

verkeerd ✓

2.

- a.

	KERN	BEPALER
	reeks ✓	televisie ✓

b.	geheim ✓	familie ✓
c.	dood ✓	skiet ✓
d.	episode ✓	slot ✓
e.	boetie ✓	fliiek ✓

- 3.
a) boekreeks ✓	d) aanvangsepisode ✓
b) dorpsgeheim ✓	e) tweelingboetie ✓
c) waterdood ✓	

- 4.
a) Samestelling ✓	d) Samestelling ✓
b) Samestellende Afleiding ✓	e) Afleiding ✓
c) Samestelling ✓	

5.

SIMPLEKS	KOMPLEKS
dood ✓	aksies ✓
impak ✓	intriges ✓
neus ✓	oudste ✓

- 6.
- a. storieboek ✓
 - b. familiegeheime ✓
 - c. lewenswyse ✓
 - d. aksierolprent ✓
 - e. televisiestoel ✓

- 7.
- a. opwindend ✓
 - b. vernorsing ✓
 - c. verlief ✓
 - d. aanloklik ✓
 - e. gepas ✓

- 8.
a. ouer ✓	e. gekyk ✓
b. Kanadese ✓	f. minute ✓
c. opgestel ✓	g. gefliek ✓
d. flieks ✓	h. onbenulligheidjie ✓

9. *Eie voorstelle.*

	WERKWOORD	AFLEIDING
a.	kyk ✓	verkyk ✓
b.	sien ✓	hersien, versien ✓
c.	volg ✓	vervolg ✓
d.	lei ✓	begelei, verlei ✓
e.	eet ✓	geëet ✓

Taalverskynsels (bl. 31)

1.
 - a. Pleonasme ✓
 - b. Leenvertaling ✓
 - c. Toutologie ✓
 - d. Leenwoord ✓
 - e. Analogie ✓

2.
 - a. Inheemse taal / Nguni ✓
 - b. Latyn ✓
 - c. Engels ✓
 - d. Japanees ✓
 - e. Italiaans ✓

Afkortings (bl. 33)

1.
 - a. laasgenoemde ✓
 - b. onder andere ✓
 - c. datum ✓
 - d. hoek van ✓
 - e. Vrydag ✓

2.

	1	a	n	t	w	o	o	r	2	d	
		f								i	
		r								t	
		i								i	
		k								s	
3	j	a	n	u	a	r	i	e			
		a									
4	d	o	n	d	e	r	d	a	g		
			s								

3.
 - a. professor -prof. ✓
 - b. juffrou – juf. ✓
 - c. dokter – dr. ✓

4.
 - a. VSA ✓
 - b. Brit. ✓
 - c. Rus. ✓
 - d. Egip. ✓
 - e. Jap. ✓
 - f. RSA ✓
 - g. Austr. ✓

Spelling (bl. 38)

1.
 - a. vriend ✓
 - b. vanmiddag ✓
 - c. familie ✓
 - d. diëte ✓

- e. drieur ✓
- f. wanneer ✓
- g. kaartjies ✓

2. *Leerdere se eie sinne, byvoorbeeld:*

- a. Hulle gee 'n geskenk aan mekaar. ✓
Dit reën aanmekaar, sonder ophou. ✓
- b. Ek sal vier uur in die skool wees. ✓
Ek vertrek om vieruur. ✓
- c. Die vrugte smaak droog. ✓
Ek gaan droëvrugte koop om aan te peusel. ✓
- d. Die meisie praat oor goed. ✓
Jy kan nie haar slegte gedrag goedpraat nie. ✓
- e. My suster is skoon. ✓
My man se suster is my skoonsuster. ✓
- f. Die tou is te kort. ✓
Die kêrel skiet tekort; sy sal nie met hom trou nie. ✓

3.

Ek lees lekker in (huisgenoot/**Huisgenoot**) van die twee grootste (afrikaanse/**Afrikaanse**) fliëks.
Ek het (**altwee**/al twee) gesien. Niks is lekkerder as 'n lekker storie en (springmilies/**springmielies**) nie.

Na (**een en dertig jaar**/een-en dertigjaar) het Dalene Mathee se bekroonde roman in 'n nuwe (fliëk weergawe/**fliëkweergawe**) (verskein/**verskyn**).

Dis die verhaal van Benjamin Komoetie wat deur Fiela Komoetie (groot gemaak/**grootgemaak**) word. *Fiela se Kind* is die verhaal van 'n wit seun wat in die apartheidsjare deur 'n (bruin/brein) vrou voor haar deur in die (midel/**middel**) van die nag ontdek word. Fiela maak Benjamin dan as haar eie kind groot.

Nog 'n groot film is die verhaal van Racheltjie de Beer.

Dié film vertel die (volkslegende/folks legende) van die (**fiktiewe**/viktiewe) (**De Beer-gesin**/de Beer-gesin) wat in die 1800's skuiling soek op die (Luntsegpaar/**Lunts-egpaar**) se (Oos Vrystaatse/**Oos-Vrystaatse**) plaas nadat hulle ossewa gebreek het. Dis winter en in 'n sneeustorm dwaal Racheltjie en haar boetie weg van hul mense en verdwaal.

Woordeboekgebruik (bl. 43)

1.

- a) bioskoop ✓
- b) drie ✓
- c) Grieks ✓

- d) Selfstandige naamwoord ✓
- e) fliék ✓
- f) bioskoopvertoning ✓
- g) bioskope ✓

Hersieningsoefening A (bl. 44)

1. Nee dit is nie 'n samestelling nie. Daar is geen verband tussen die twee woorde nie. ✓ (1)
 2. Toe nog 'n brander oor my gesig spat, jaag my asem. ✓ Komma word tussen 2 werkwoorde gebruik. ✓ (2)
 3. sokkerbal, rugbybal ✓ (1)
 4. doelpaal, doelstelling, doeleinde ✓ (1)
 5. regkry ✓ (1)
 6. gesigloos ✓ (1)
 7. aanbetref ✓ (1)
 8. doodmoeg ✓ (1)
 9. kompleks. Stam en agtervoegsel. ✓ ✓ (2)
 10. blaaskans en spieël ✓ ✓ (2)
 11. spieël. Duits (spiegel) ✓ ✓ (2)
 12. Vergelyking ✓ (1)
 13. a) brander ✓
b) lys ✓ (2)
 14. a) deur middel van ✓
b) ter wille van ✓ (2)
- [20]

Hersieningsoefening B (bl. 45)

15. a) uitmekaar ✓
b) linkerhand ✓
c) boonop ✓
d) geheim ✓
e) eksentrieke ✓ (5)
16. a) -ns ✓ (1)
17. a) Eienaam ✓
b) Bykomende inligting kom tussen die kommas voor. ✓
c) Weglaat van die voegwoord "en" ✓ (3)
18. emmerskoplyisie ✓ (1)
19. a) motorongeluk ✓
b) regterhand ✓
c) lewenslank ✓
d) afmerklyisie ✓
e) skrywersoupa ✓ (5)
20. onder andere. ✓ Eie sin: Ek sukkel met baie dinge, onder andere om te praat. ✓ (2)

21. a) verongeluk ✓
 b) draaglike ✓
 c) daad ✓

(3)

[20]

[TOTAAL: 40]

HOOFSTUK 3: SELFSTANDIGE NAAMWOORDE EN VOORNAAMWOORDE

Begripstoets (bl. 47)

- 1.1 Daar is dinge wat lekkerder is in die winter soos biltonget en wildtuin toe gaan. ✓ (1)
 1.2 Jy besoek die plek. ✓ (1)
 1.3 Daar is nie'n TV op die plaas nie. / In die winter sal jy meer Tv wil kyk en omdat dit moeilik is, sal jy afgesny voel van die wêreld. ✓ (1)
 1.4 Mening. ✓ Om in die wolke te wees beteken almal is bly om melkkos en pannekoek te eet. Nie almal hou daarvan nie. ✓ (2)
 1.5 Jy word van veldbrande bewus gemaak. "Verbrande" ✓ ✓ (2)
 1.6 "kaal mopaniebome" ✓ ✓ (2)
 1.7
 1.7.1 C / voel geïsoleerd ✓
 1.7.2 D / Minder insekte ✓
 1.7.3 B / Koue voete ✓ (3)
 1.8 gesak ✓ (1)
 1.9 Waar. Dit is tradisie. ✓ (1)
 1.10 Jy kan oorleef deur ondervloerse verhitting en jou motor in te prop. ✓ ✓ (2)
 1.11 Jy kan Saterdag Duiwelspiek gaan uitklim, onder 'n duvet deurbring as dit reën en kwart oor 11 teetyd hou. ✓ ✓ ✓ (3)
 1.12 Eie mening. Waar jy wil vakansie hou met motivering ✓ ✓ (1)
 1.13 Bemark Mosselbaai as vakansieoord. ✓ (1)
 1.14 leeu en olifant ✓ ✓ (2)
 1.15 Besoek die webtuiste: www.visitmosselbay.co.za. ✓ (1)
 1.16 Daar is 'n son geteken in die hoek. ✓ (1)

[TOTAAL: 25]

Selfstandige naamwoorde (bl. 51)

1.
 a) winter – soortnaam ✓
 gunstelingseisoen – abstrakte selfstandige naamwoord ✓
 b) dinge – soortnaam ✓
 biltong – massanaam ✓
 c) Ma – eienaam ✓
 melkkos – soortnaam ✓
 d) Namibië – eienaam ✓
 e) Suid-Korea – eienaam ✓
 kwik – massanaam ✓
 f) moltreinstasie – soortnaam ✓
 sak – maatnaam ✓
 g) Saterdagoggend – eienaam ✓
 Duiwelspiek – eienaam ✓

swerm – versamelnaam ✓

2.

a)	boord ✓
b)	kroos ✓
c)	vloot ✓
d)	skare ✓
e)	tros ✓
f)	baksel ✓
g)	baksel ✓
h)	span ✓

3.

3.1	B ✓	3.2	F ✓	3.3	C ✓	3.4	D ✓	3.5	G ✓	3.6	A ✓	3.7	E ✓
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

4.

a)	wasgoed ✓	f)	dokters, osse of spelers ✓
b)	hondjies of katjies ✓	g)	bome wat in 'n ry geplant is ✓
c)	pêrels wat ingeryg is ✓	h)	misdadigers, rowers of skollies ✓
d)	miere of konyne ✓	i)	berge of boeke wat oor dieselfde onderwerp handel ✓
e)	mense wat saam in 'n saal sit en luister na 'n toespraak ✓	j)	van muskiete, vlieë of siektes ✓

5.

5.1	D ✓	5.2	J ✓	5.3	B ✓	5.4	A ✓	5.5	C ✓
5.6	E ✓	5.7	F ✓	5.8	G ✓	5.9	H ✓	5.10	I ✓

Meervoude (bl. 54)

1.

a)	gaste: mense wat by jou kuier, besoekers ✓	gasse: reuke/dampe wat vrygestel word ✓
b)	drifte: wat jy wil doen ✓	driwwe: plek waar 'n rivier loop ✓
c)	mans: die manlike geslag ✓	manne: mans wat uniform dra of 'n spesifieke beroep beklee ✓

2.

- a) Die man werk in skofte, dis net sekere tye van die dag. ✓
- b) Die basse sing baie mooi. ✓
- c) Die koppie het in stukke gebreek. ✓
- d) Skotte bly in Skotland. ✓
- e) Ons harte was baie seer toe ons na 'n lang vakansie terugkeer huis toe. ✓

3.

a)	vakansies ✓	f)	gevoelens ✓
b)	goed ✓	g)	tye ✓
c)	kinders ✓	h)	vriende ✓
d)	skole ✓	i)	onderwysers ✓
e)	lewens ✓	j)	aangesigte ✓

4.

R	E	U	N	I	E	S	A	S	D	G	T	H
O	V	V	A	K	A	N	S	I	E	S	Y	J
O	S	N	E	E	U	M	A	N	N	E	D	K
M	C	X	Z	T	E	N	T	E	S	A	S	L
Y	M	A	A	N	D	E	M	A	S	S	K	M
S	W	E	M	B	A	D	D	E	N	S	R	O
E	W	E	R	E	I	S	E	E	N	S	I	S
B	S	W	E	M	B	R	O	E	K	E	F	S
N	F	J	Y	M	P	X	Z	U	I	K	T	E
M	G	H	I	V	E	S	A	R	I	S	E	L
V	O	L	S	T	R	U	I	S	E	N	K	S
M	B	L	E	C	D	S	T	R	A	N	D	E
B	R	A	N	D	E	R	P	L	A	N	K	E
S	N	E	E	U	V	L	O	K	K	I	E	S
P	A	S	S	O	N	B	R	I	L	L	E	K

Verkleinwoorde (bl. 58)

1.

a) barsie ✓	n) sebratjie ✓
b) briefie ✓	o) meeutjie ✓
c) dorpie ✓	p) meisietjie ✓
d) sokie ✓	q) sonnetjie ✓
e) rosie ✓	r) blommetjie ✓
f) knopie ✓	s) karretjie ✓
g) messie ✓	t) palmpie ✓
h) laggie ✓	u) dermpie ✓
i) dakkie ✓	v) pa'tjie ✓
j) blaffie ✓	w) tjello'tjie ✓
k) rantjie ✓	x) menu'tjie ✓
l) badjie ✓	y) koninkie ✓
m) fluitjie ✓	z) pierinkie ✓
- aa) tangetjie ✓
bb) slangetjie ✓
cc) ringetjie ✓

2.

- a) reëntjie ✓
b) tydjie ✓
c) teetjie ✓
d) frontjie ✓

e) wangetjie ✓

3.

- a) blommetjie ✓
- b) boompie ✓
- c) brakkie ✓
- d) besempie ✓
- e) vakansietjie ✓
- f) katjie ✓

4.

- a) seunsgesig ✓
- b) vakansietyd ✓
- c) dieretuin ✓
- d) skooltas ✓
- e) meisieskool ✓

Geslag (bl. 61)

1.

- a) heldin ✓
- b) sekretaresse ✓
- c) aktrise ✓
- d) bakster ✓
- e) sy ✓
- f) eienares ✓
- g) inspektrise ✓
- h) skryfster ✓
- i) nooi ✓
- j) dame ✓
- k) jongmeisie ✓
- l) mevrou/juffou/mejuffrou ✓
- m) niggie ✓
- n) heks ✓
- o) vriendin ✓
- p) tante ✓
- q) weduwee ✓

2.

- a) berin ✓
- b) teef ✓
- c) koei ✓
- d) ooi ✓
- e) merrie ✓
- f) wolvin ✓

3.

- a) leeumannetjie ✓
- b) verleier ✓
- c) redakteur ✓
- d) wewenaar ✓
- e) vadertjie ✓
- f) strooijonker ✓
- g) bruidegom ✓
- h) peetoom ✓
- i) syne ✓

4.

- a) kinderoppasser ✓
- b) doktersvrou ✓
- c) vrouedokter ✓
- d) buurvrou ✓
- e) kleremaakster ✓

5.

5.1	G	5.2	H	5.3	I	5.4	J	5.5	K
-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---

5.6	C	5.7	D	5.8	L	5.9	F	5.10	A
5.11	O	5.12	E	5.13	N	5.14	M	5.15	B

Lande en mense (bl. 63)

1.

<ul style="list-style-type: none"> a) Angolese ✓ b) Australiërs ✓ c) Belge ✓ d) Brasiliëne ✓ e) Chilene ✓ f) Chinese ✓ g) Durbaniete ✓ h) Duitsers ✓ i) Egiptenare ✓ j) Ethiopiërs ✓ k) Franse ✓ l) Grieke ✓ m) Indiërs ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> n) Irannese ✓ o) Israeli's ✓ p) Japannese ✓ q) Libanese ✓ r) Mexikane ✓ s) Nederlanders ✓ t) Noorweërs ✓ u) Oostenrykers ✓ v) Pakistani's ✓ w) Pole ✓ x) Russe ✓ y) Skotte ✓ z) Spanjaarde ✓
--	--

2.

<ul style="list-style-type: none"> a) Irakese ✓ b) Europese ✓ c) Deense ✓ d) Namibiese ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> e) Japanse/ Japannese ✓ f) Spaanse ✓ g) Amerikaanse ✓ h) Poolse ✓
--	--

Voornaamwoorde (bl. 64)

1.
 - a) jy ✓
 - b) Hierdie ✓
 - c) Sy ✓
 - d) Jy ✓
 - e) Jy ✓
 - f) wat ✓
 - g) jou ✓
 - h) jou ✓
 - i) watter ✓
 - j) wat ✓

2.
 - a) Is Oxford soos 'n sprokiesland? / Watter plek is soos 'n sprokiesland? ✓
 - b) Hoe lyk die geboue? ✓
 - c) Na wie loer die voëls? ✓
 - d) Wat doen die wilgetakke? ✓

3.
 - a) personifikasie ✓
 - b) metafoor ✓
 - c) vergelyking ✓

Hersieningsoefening (bl. 67)

1.

- a) Besitlike voornaamwoord ✓ (1)
- b) Persoonlike voornaamwoord ✓ (1)
- c) Persoonlike voornaamwoord ✓ (1)
- d) Betreklke voornaamwoord ✓ (1)
- e) Persoonlike voornaamwoord ✓ (1)
- f) Aanwysende voornaamwoord ✓ (1)
- g) Vraende voornaamwoord ✓ (1)
- h) Persoonlike voornaamwoord ✓ (1)

2.

- a) Dit is haar pa na wie sy verlang. ✓ (1)
- b) Sien jy die polisie na wie sy kyk? ✓ (1)
- c) Hier is haar bikini en sonroom waarsonder sy nie op die vliegtuig klim nie. ✓ (1)
- d) Ek is nie seker waarvandaan die foto kom nie. ✓ (1)
- e) Die man wat net so gaaf soos haar pa is, werk in die Seychelles. ✓ (1)

3.

- a) wie ✓ (1)
- b) jy ✓ (1)
- c) waarin ✓ (1)
- d) wat ✓ (1)
- e) waarna ✓ (1)

4.

	MEERVOUD	VERKLEINING
a)	pa's ✓	pa'tjies ✓
b)	vliegtuie ✓	vliegtuigies ✓
c)	rome ✓	roompies ✓
d)	manne ✓	manneljies ✓
e)	eilande ✓	eilandjies ✓

(5)

5.

- a) ontmoeting ✓ (1)
- b) verloop ✓ (1)
- c) koms ✓ (1)
- d) bewerking ✓ (1)
- e) gedagte ✓ (1)

6.

- a) leser ✓ (1)
- b) bedelaar ✓ (1)
- c) nuweling ✓ (1)
- d) student ✓ (1)
- e) dronkaard ✓ (1)
- f) swakkeling ✓ (1)
- g) werker ✓ (1)
- h) slimmerd/slimkop ✓ (1)
- i) gierigaard ✓ (1)
- j) agie ✓ (1)

HOOFSTUK 4: BYVOEGLIKE NAAMWOORDE EN DEELWOORDE**Begripstoets (bl. 70)**

- 1.1 Die karakters is vasgevang in 'n web van misdaad of dit het met rekenaars te doen. ✓ (1)
- 1.2 Dis 'n koerantopskrif. ✓ (1)
- 1.3 Sy verlede was gevaarlik, want iemand is dood. ✓ (1)
- 1.4 Een mens is dood. ✓ (1)
- 1.5 Die plek is somber met 'n swaar gevoel, daarom is dit skemeragtig. / Iets het gebeur wat die somber gevoel veroorsaak het. ✓ (1)
- 1.6 Daar is geen klank in die huis nie. Hy probeer die stilte met musiek verdryf. Die huis is stil. ✓ ✓ (2)
- 1.7 Die swaar gevoel wat Greg in die stil huis ervaar, lê soos 'n opgekrulde slang in sy binneste (paragraaf 7) en dit is hoe hy gevoel het toe hy die huis in sy matriekjaar binnegestap het (paragraaf 8). ✓ (2)
- Paragraaf 8 is dus 'n uitbreiding van paragraaf 7. ✓ (2)
- 1.8 Tyd het geen betekenis vir Greg gehad nie. Hy was afgestomp. ✓ (1)
- 1.9 Dis soos wanneer jy jou motor bestuur en jou gedagtes dwaal en jy weet nie hoe jy op 'n plek gekom het nie. ✓ (1)
- 1.10 Hulle vriende het hulle vermy. ✓ Vriende het hulle nie besoek nie. ✓ (2)
- 1.11
- 1.11.1 Hulle was saam in matriek. ✓ (1)
- 1.11.2 Die media het lelike berigte oor hulle geplaas, het hulle uitmekaar geskeur en het dit geniet ✓ ✓ (2)
- 1.12 Ja. Die persoon kan met 'n nuwe lewe begin. ✓ ✓ (2)
- 1.13 Hulle is ryk. ✓ Sy ma bederf hom. ✓ (2)
- 1.14 Beide boeke is geskryf deur Fanie Viljoen. ✓ Donker web is die opvolgboek van Onderwêreld. ✓ (2)
- 1.15 Die boek word deur studente gebruik. ✓ (1)
- 1.16 Best Books ✓ (1)
- 1.17 Leerders wat *Onderwêreld* op skool behandel. ✓ (1)

[TOTAAL: 25]

Byvoeglike naamwoorde (bl. 73)

1.

SELFSTANDIGE NAAMWOORD	BYVOEGLIKE NAAMWOORD
storie ✓	humoristiese ✓
kunsdosent ✓	kreatiewe ✓
mensgeraamte ✓	wit ✓
veldbrand ✓	verwoestende ✓
media ✓	sosiale ✓
dagblaaie ✓	gedrukte ✓
aanlyn-nuusberigte ✓	interessante ✓

telefoon ✓	groot ✓
Vermaak-huis ✓	imposante ✓
ma ✓	verstrooide ✓

2.

ATTRIBUTIEF	
a)	Die snaakse skrywer. ✓
b)	Die vriendelike hond op die voorblad. ✓
c)	Sy eksentrieke kunsdosent. ✓
d)	Die vals nuusberigte. ✓

Verbuiging (bl. 75)

1.

a) onderstebo ✓	d) verstrooide ✓
b) nuwe ✓	e) menslike ✓
c) avontuurlike ✓	

Intensiewe vorme (bl. 76)

1.

v	p	i	n	s	k	a	t	r	y	k	p
e	e	t	s	t	o	k	o	u	d		i
e	n	s	t	o	k	b	l	i	n	d	k
r	r	m	o	k	l	i	p	h	a	r	d
l	e	o	k	f	o	i	n	w	r	e	o
i	g	o	d	l	r	n	s	e	m	g	n
g	o	r	o	o	m	t	i	v	e	a	k
e	p	d	o	u	e	e	e	o	e	f	e
n	v	r	f	p	a	p	s	a	f	k	r
s	m	o	r	s	a	f	i	s	l	e	k
i	w	n	p	a	p	d	r	o	n	k	e
e	e	k	d	o	o	d	s	e	k	e	r

2.

a) papsag ✓	b) stroopsoet ✓

- c) doodseker ✓
- d) doodskaam ✓
- e) windskeef ✓

- f) silwerskoon ✓
- g) doodstil ✓

3.

3.1	E ✓	3.2	H ✓	3.3	J ✓	3.4	B ✓	3.5	A ✓
3.6	C ✓	3.7	G ✓	3.8	D ✓	3.9	I ✓	3.10	F ✓
3.11	L ✓	3.12	K ✓						

4.

- a) stokalleen ✓
- b) vingeralleen ✓
- c) manalleen ✓
- d) vroualleen ✓
- e) moedersielalleen ✓

5.

- a) hemelsbreed ✓
- b) doodskaam ✓
- c) doodverleë ✓
- d) dolverliefde ✓
- e) vuurwarm ✓

Trappe van vergelyking (bl. 79)

1.

STELLENDEN TRAP	VERGROTTENDE TRAP	OORTREFFENDE TRAP
fris	a) frisser ✓	a) frisste ✓
ru	b) ruwer ✓	b) ruuste ✓
vies	c) vieser ✓	c) viesste ✓
verlate	d) meer verlate ✓	d) mees verlate ✓
toegewyde	e) meer toegewyde ✓	e) mees toegewyde ✓
mooi	f) mooier ✓	f) mooiste ✓
dapper	g) dapperder ✓	g) dapperste ✓
dof	h) dowwer ✓	h) dofste ✓
droog	i) droër ✓	i) droogste ✓
gesond	j) gesonder ✓	j) gesondste ✓
blink	k) blinker ✓	k) blinkste ✓
ongelooflik	l) ongeloofliker ✓	l) ongelooflikste ✓
gaaf	m) gawer ✓	m) gaafste ✓
hard	n) harder ✓	n) hardste ✓

2.

- a) hele ✓
- b) blinkste ✓
- c) tragiesste ✓
- d) spotgoedkoop ✓
- e) sosiale ✓

Deelwoorde (bl. 80)

- 1.
a) brekende ✓	e) kalmerende ✓
b) brullende ✓	f) ontwrigtend ✓
c) singende ✓	g) teleurstellend ✓
d) oortreffende ✓	
- 2.
a) geleesde ✓	f) gewaste ✓
b) gebruikte ✓	g) gebreekte ✓
c) gestrykte ✓	h) gesnyde ✓
d) gedroogte ✓	i) afgestofte ✓
e) getekende ✓	j) geleende ✓
- 3.
a) brekende ✓	h) aanhoudende ✓
b) dansende ✓	i) laggende ✓
c) vlieende ✓	j) stilstaande ✓
d) brandende ✓	k) kokende ✓
e) brullende ✓	
f) blaffende ✓	
g) sinkende ✓	
- 4.
a) wagtende ✓	e) ingeligte ✓
b) drawwende ✓	f) drukkende ✓
c) stilstaande ✓	
d) glimlaggende ✓	

Hersieningsoefening (bl. 83)

1. soortname ✓ (1)
2. nuwe selfoon ✓ (1)
ou garage ✓ (2)
3. doodluiters ✓ blitsvinnig ✓ (2)
4. beste ✓ byderwetse ✓ (2)
5. klinkende. ✓ Die klinkende metaal op die dak hou my wakker. ✓ (2)
6. akkuut – Dit word vir klem gebruik. ✓ ✓ (2)
7. Attributief. Die byvoeglike naamwoord staan voor die selfstandige naamwoord. ✓ ✓ (2)
- 8.
a) onseker ✓	(1)
b) anonieme ✓	(1)
c) gewild ✓	(1)
d) afgesê ✓	(1)
e) Toevallige ✓	(1)
f) ongewone ✓	(1)
g) ware ✓	(1)

[TOTAAL: 20]

HOOFSTUK 5: LEES EN DIE WERKWOORD EN BYWOORD

Begripstoets (bl. 85)

- 1.1 As jy eerlik is, hoef jy nie iets weg te steek nie. ✓ (1)
- 1.2 Hy is kort en kort mense lyk minder dreigend as lang mense. ✓ Dus is sy geaardheid meer aggressief. ✓ (2)
- 1.3 Hy hou nie van hardloop nie. / Hy hardloop net as hy gejaag word. ✓ (1)
- 1.4 Die onderwyser het hom gehoor toe hy gesê het dat hy net hardloop as hy gejaag word. ✓ (1)
- 1.5 Hy het gedink as hy eerlik was oor wat hy gesê het, sal die onderwyser hom los, maar toe raak dit erger. ✓
Hy beland toe in moeilikheid wat 'n verleentheid voor die klas word toe hy gejaag word en geduik word. ✓ (2)
- 1.6 Hy het respek vir hom. ✓ (1)
- 1.7 Waar. "Ek sug effens radeloos." ✓ (1)
- 1.8 Stephan word met 'n jagluiperd vergelyk omdat hy vinnig sy prooi jaag. ✓ Die verteller is die babarooibok. ✓ (2)
- 1.9 Feit. ✓ Hy is die skool se 800m-kampioen. Dit kan nagevors word. ✓ (2)
- 1.10 Hy vra verskoning dat hy hom gaan duik en seermaak. ✓ (1)
- 1.11 Hy skuur vir myle oor die gras ✓ en staan swaar op. ✓ (2)
- 1.12 ondoeltreffend ✓ (1)
- 1.13 Eie mening. Iets soos: Dis 'n moeilike sport wat op uithouvermoë staatmaak. ✓ Jy haal nie maklik asem as jy glimlag nie. Dit verg inspanning. ✓ (2)
- 1.14 Die verteller is negatief. Hy hou so min van hardloop soos gestoomde blomkool. ✓ (1)
- 1.15 Hulle logo is: Die wenstreep begin hier ✓ (1)
- 1.16 Beide tekste handel oor hardloop as sport. Teks een vertel van 'n hardlopondervinding en Teks 2 adverteer hardlooptoerusting. ✓ (1)
- 1.17 Die horlosie hou tyd en tel jou tree. ✓ ✓ (2)
- 1.18 Sportklere en sporttoerusting ✓ (1)

[TOTAAL: 25]

Die werkwoord (bl. 89)

- 1.
a) Onoorganklik ✓	d) Oorganklik ✓
b) Onoorganklik ✓	e) Oorganklik ✓
c) Onoorganklik ✓	
- 2.
- a) Hoofwerkwoord ✓
- b) Hulpwerkwoord van tyd ✓
- c) Hulpwerkwoord ✓
- d) Koppelwerkwoord ✓
- e) Koppelwerkwoord ✓

3.

1. Dit is 'n storie oor obsessies.
2. Arian en Estie is in dieselfde skool.
3. Na hulle op sosiale media vriende word, begin Estie vir Arian agtervolg: Aanlyn en later ook in die werklikheid.
4. Eers is hy vir haar net nog 'n misterieuse vreemdeling, maar soos wat sy vir hom dophou, openbaar hy onwetend sy diepste geheime aan haar.
5. Maar Estie het geheime van haar eie, wat sy ten alle koste verberg, selfs toe sy en Arian later vriende word: Geheime wat haar enigste vriend kan kos.

4.

	WERKWOORD	SKEIBAAR/ONSKEIBAAR
a)	het dopgehou	SKEIBAAR ✓
b)	oorweeg	ONSKEIBAAR ✓
c)	aanvaar	ONSKEIBAAR ✓
d)	raadpleeg	ONSKEIBAAR ✓
e)	opgestaan	SKEIBAAR ✓

Tyd (bl. 92)

1.

- a) Ek het nie van draf gehou nie. ✓
Ek sal nie van draf hou nie. ✓
- b) Toe ek gewen het, het almal gelag en hande geklap. ✓
Wanneer ek wen, sal almal lag en hande klap. ✓
- c) Niemand het gelukkig gelyk terwyl hulle gehardloop het nie. ✓
Niemand sal gelukkig lyk terwyl hulle hardloop nie. ✓
- d) Hy het van sy lang bene vergeet. ✓
Hy sal van sy lang bene vergeet. ✓
- e) Ek het die geklap van voete gehoor. ✓
Ek sal die geklap van voete hoor. ✓

2.

Leerder se eie sinne, byvoorbeeld:

- a) Hy gryp hom om die bene. ✓
Moenie die greep verslap nie. ✓
- b) Ek kies die groot een. ✓
My keuse is die groot een. ✓
- c) Ek help jou graag. ✓
Ek bied graag my hulp aan. ✓
- d) Ek meet die afstand van die baan. ✓
Wat is die maat waarmee jy die afstand gaan meet? ✓
- e) Ek drink koeldrank. ✓
My keuse van drank is gaskoeldrank. ✓

3.

- 3.1 pyl ✓
- 3.2 blyk ✓
- 3.3 peil ✓
- 3.4 vly ✓
- 3.5 bleik ✓

- 3.6 ly ✓
- 3.7 lei ✓
- 3.8 lui ✓

Die infinitief (bl. 94)

1.
 - a) Die tekkie is nêrens te vinde nie. ✓
 - b) Julle moet help om te soek. ✓
 - c) Dis te hope dat die tekkie gevind sal word. ✓
 - d) Ons het gesukkel om die tekkie te vind. ✓
 - e) Hy het sy tyd bestee deur te oefen. ✓
 - f) Terwyl die son geskyn het, het hy lus gehad om te hardloop en te oefen. ✓
 - g) Die seun het Saterdag begin om te oefen. ✓
 - h) Dit was te vroeg om te oefen. ✓
 - i) Hulle hou daarvan om te oefen. ✓
 - j) Gedurende die nag het hy begin om van oefen te droom. ✓

Bywoorde (bl. 95)

1.
 - a) Ek oefen elke Maandag onder die bome by my skool. ✓
 - b) My pa het my weekliks gretig by die atletiekbaan ondersteun. ✓
 - c) Ek kon nie verstaan hoe 'n mens elke dag hard kan oefen nie. ✓
2.
 - a) **nou-nou**, bywoord van tyd ✓
 - b) **gesels-gesels**, bywoord van wyse ✓
 - c) **vinnig**, bywoord van wyse ✓
 - d) **in die dorp**, bywoord van plek ✓
 - e) **gister/ stadig/langs my**, bywoord van tyd/wyse/plek ✓
3.
 - a) soggens ✓
 - b) saans ✓
 - c) snags ✓
 - d) buitenshuis ✓
 - e) maandeliks ✓
 - f) daagliks ✓
 - g) gister ✓
 - h) oormore ✓
 - i) herhaaldelik ✓
 - j) skaamteloos ✓

Hersieningsoefening (bl. 96)

1. Onoorganklik ✓ Die werkwoord word nie deur 'n direkte voorwerp gevolg nie. ✓ (2)
2. Gedagte/denke ✓ Dit is net 'n gedagte / Jou denke bepaal wie en wat jy is. ✓ (2)
3. nou ✓ (1)
4. sou ✓ (1)
5. duvets ✓ foto's ✓ (2)
6. wie ✓ is ✓ (2)
7. selfstandige naamwoord ✓, Dit is 'n ou motor. ✓ (2)

8. Die sin is onvoltooid en dui huiwering aan. ✓ (1)
9. Ek het 'n puisie op my ken. ✓ (1)
10. Estie sal dit snedig sê, haar arms vou en teen die kussings terugval. ✓ (1)
11. Tannie Charlene se vingers het oor die skerm gevee. ✓ (1)
12. Ek skerm teen jou met 'n swaard. ✓ (1)
13. regop ✓ (1)
14. **dadelik**, bywoord van tyd ✓ (1)
15. stokstyf ✓ (1)

[TOTAAL: 20]

HOOFSTUK 6: ANDER WOORDSOORTE

Begripstoets (bl. 99)

- 1.1 Daar is iets verkeerd met Greta Thunberg. ✓ (1)
- 1.2 Sy is lewensmoeg en ooreis. ✓ (1)
- 1.3 “aardverhitting” ✓ en “uitgebrand”. ✓ (2)
- 1.4 Konnotatief ✓ Hulle het haar oordonder. ✓ (2)
- 1.5
 - 1.5.1 D Hierdie aktivis beywer haar vir die regte van vroue. ✓
 - 1.5.2 C Hierdie aktivis beywer haar vir die bewusmaking van aardverwarming. ✓
 - 1.5.3 B Hierdie aktivis het hulp aan orkaanslagoffers verleen. ✓
 - 1.5.4 A Hierdie aktivis is bekommerd oor skoon drinkwater vir die toekoms. ✓ (4)
- 1.6 Greta het 'n oordeelsdagboodskap ✓ en Mwansa se boodskap is een van hoop. ✓ (2)
- 1.7 Hulle het idees, energie en oplossings vir probleme. ✓ ✓ (Noem twee) (2)
- 1.8 Negatief ✓, want beriggewing het net op Greta Thunberg gefokus/Die ander aktiviste het geen aandag gekry nie. ✓ (2)
- 1.9 “Daar word die hele tyd aan my gehoor gegee.” ✓ (1)
- 1.10 Sy saai onenigheid, ✓ sy toon nie respek teenoor volwassenes nie ✓ en sy gooi vloermoere. ✓ (3)
- 1.11 Teks A handel oor aardverwarmingsaktiviste ✓ en Teks B handel oor 'n resultaat van aardverwarming, naamlik droogte. ✓ (2)
- 1.12 Die damvlakke in Kaapstad se opgaardamme het gedaal tot 48,1%. ✓ (1)
- 1.13 Die muis se woorde sinspeel op die droogte, ✓ maar beteken dis oninteressant en vervelend. ✓ (2)

[TOTAAL: 25]

Determineerders/lidwoorde (bl. 103)

1.

a) Greta het gaan werk. ✓	Greta is op die dak van die kantoor. ✓
b) Wat sleg is, leef die langste. ✓	Die wilde plante vrek nie. ✓
c) Niks wat jy doen sal haar van verkeerde dinge weghou nie. ✓	Die smeersel aan haar smeer. ✓
d) Baklei. ✓	Die appels swaai aan die boom in die wind. ✓
e) Dit baat jou niks. ✓	Daar is iets in die sak. ✓
f) Dieselfde tipe mense. ✓	Die voels lyk dieselfde. ✓
g) Hy is maer. ✓	Daar is net 'n vel en bene van die karkas oor. ✓
h) Hy is baie siek. ✓	Hy is net so siek soos 'n spesifieke hond. ✓
i) Die enigste man tussen vroue wees. ✓	Die blom groei tussen dorings. ✓
2.
 - a) Lyk: Die lyk lê onder 'n kombers langs die pad. ✓

- b) Hang: Die hang van Tafelberg is steil. ✓
- c) Blaas: Die hond se blaas is opgeswel. ✓
- d) Kan: Die kan met melk staan op die tafel. ✓
- e) Roer: Die man gebruik sy roer om himself te verdedig. ✓

Telwoorde (bl. 105)

1.
 - a) verskeie – onbepaalde hooftelwoord ✓
 - b) talle – onbepaalde hooftelwoord ✓
 - c) soveelste – onbepaalde rangtelwoord ✓
 - d) middelste – onbepaalde rangtelwoord ✓
 - e) eerste – bepaalde rangtelwoord ✓
 - etlike – onbepaalde hooftelwoord ✓

2.

Dis die eerste voorstel is dat honderde jong aktiviste en ouer leiers bereid moet wees om hande te vat en saam te werk. As die wêreld werklik ernstig daarvoor is om 'n volhoubare toekoms te skep, sal ons baie veranderings sien. Die ouer generasie het wel ervaring, maar ons het dikwels die beste idees, energie en oplossings ter wêreld. Sommige wil saamwerk, maar ander verkies om dit nie te doen nie.

3.
 - a) Een duisend en tien ✓
 - b) Twee duisend gram ✓
 - c) twee en 'n half ✓
 - d) Twee en 'n half ✓
 - e) twintig ✓

4.
 - a) 'n ✓
 - b) die ✓
 - c) 'n ✓
 - d) die ✓
 - e) 'n ✓
 - f) die ✓
 - g) die ✓
 - h) die ✓

Voegwoorde (bl. 107)

1.
 - a) omdat ✓
 - b) daarom ✓
 - c) nogtans ✓
 - d) voordat ✓
 - e) maar ✓
2.
 - a) Die artikels is goed geskryf en dit is een van die redes waarom Greta vandag een van die bekendste persoonlikhede ter wêreld is. ✓ Neweskikkend ✓
 - b) Fabrieke oor die wêreld heen veroorsaak aardverhitting omdat daar baie goedere vervaardig word. ✓ Onderskikkend ✓

c) Thunberg is 'n inspirerende vrou gevolglik volg tieners in haar spore. ✓ Onderskikkend ✓

3.

- a) **Greta sê dat** die twee sprekers met hul toesprake gelukkig word. ✓
- b) **Greta sê dat** die wêreld weens al die besoedeling in 'n slegte toestand is. ✓
- c) **Greta sê dat** die mens die blou planeet bemors en nie vir die nageslag omgee nie. ✓
- d) **Greta sê dat** elkeen nou alles moet gee en probeer om die aarde te red. ✓
- e) **Greta sê dat** geen mens diere tot op die rand van uitwissing mag skiet nie. ✓
- f) **Greta sê dat** die aarde binnekort die resultate van die jarelange verkwisting sal kan sien. ✓
- g) **Greta sê dat** sy nie 'n uitgesproke, tragiese figuur is nie. ✓
- h) **Greta se dat** dit duidelik is dat die grootmense die jeug se toekoms vernietig het. ✓

Voorsetsels (bl. 109)

1.

- a) aan ✓
- b) bo ✓
- c) buite ✓
- d) buite ✓
- e) by ✓
- f) deur ✓
- g) in ✓
- h) in ✓
- i) in ✓
- j) met ✓

2.

- a) op ✓
- b) om ✓
- c) tussen ✓
- d) tot ✓
- e) teen ✓
- f) per ✓
- g) met/op ✓
- h) op ✓
- i) op ✓
- j) vir ✓

Tussenwerpsels (bl. 111)

1.

1.1	I ✓	1.2	G ✓	1.3	B ✓	1.4	C ✓	1.5	F ✓
1.6	H ✓	1.7	D ✓	1.8	A ✓	1.9	E ✓	1.10	J ✓

2. Leerder se eie sinne, byvoorbeeld:

- a) Brrr! Dis koud! ✓
- b) Haai! Hoe gaan dit? ✓
- c) Genade! Jy moet jou kamer opruim! ✓
- d) Pasop! Die motor gaan jou omry! ✓
- e) Fantasties! Jy het geslaag! ✓

Hersieningsoefening A (bl. 112)

- 1. Bepaalde lidwoord ✓ (1)
- 2. Onbepaalde hooftelwoord ✓ (1)
- 3. Die wag staan by die deur. ✓ (1)
- 4. verlate ✓ (1)
- 5. by ✓ (1)
- 6. Is dit die sleutel wat die slapende ouers sal wakker maak? ✓ (1)
- 7. Fantasties! ✓ Opgewondenheid ✓ (2)
- 8. neweskikkend ✓ Dis twee hoofsinne ✓ (2)

9. Die boek word uitgegee ✓ (1)
10. Die sagte band van die motor moet opgepomp word ✓ (1)
11. Ek snak na my asem ✓ (1)
12. a) ou ✓
b) vry ✓
c) vervelend ✓
d) dood ✓
e) verloor ✓
f) wakker ✓ (6)
13. Eie mening ✓ (1)
- [20]

Hersieningsoefening B (bl. 114)

- 14.
a) na ✓	f) vir ✓
b) by ✓	g) aan ✓
c) van ✓	h) in ✓
d) by ✓	i) ter ✓
e) by ✓	j) per ✓
- (10)

- 1.15.
- a) Vanessa het geglo haar ouers was skatryk omdat hulle in 'n groot huis gebly het. ✓ (1)
- b) Desondanks haar ouers se harde werk, het hulle alles verloor. ✓ (1)
- c) Sy wou nie by die skrootwerf gaan bly nie, aangesien dit daar spook. ✓ (1)
- d) Wayne is baie eienaardig, tog gesels hulle lekker. ✓ (1)
- e) Sy weet daar is spoke by die skrootwerf, nogtans besoek Vanessa die plek. ✓ (1)
- f) Daar is baie motorwrakke, want so baie mense maak ongelukke. ✓ (1)
- g) Vanessa se pa werk as bestuurder, maar hy is nie eintlik gelukkig nie. ✓ (1)
- h) Die skrootwerf voel spokerig nadat daar 'n geraamte ontdek is. ✓ (1)
- i) Nóg Wayne nóg Vanessa is gemaklik by die skrootwerf. ✓ (1)
- j) Óf Wayne óf Vanessa sal hierdie geheim ontbloot! ✓ (1)

[TOTAAL: 40]

HOOFSTUK 7: SINTAKSIS

Begripstoets (bl. 116)

- 1.1 Sy gebruik grappies en roosterkoeke ✓ ✓ (2)
- 1.2 Konnotatief. ✓ Die wêreld het nie letterlik deure nie. Dit beteken mense het bewus geword van antie Poppie se vetkoeke en sy gaan nou as gevolg van haar vetkoeke reis. ✓ (2)
- 1.3 geliefd. ✓ (1)
- 1.4 Sy is 'n vrolike mens wat ander se lewens ophelder. ✓ (1)
- 1.5 Ja, die strategie is sinvol. ✓ Sy beplan om haar blomrok en hoed te dra. ✓ Sy sal daarby baat vind, want dit is hoe almal haar ken. / Die uitrusting is ikonies. ✓ (3)
- 1.6 Paragraaf 3 beskryf hoe Italië lyk ✓ en paragraaf 5 beskryf hoe antie Poppie se uitrusting lyk. ✓ Beide is ikonies. (2)
- 1.7 Stan het vir antie Poppie 6 jaar lank al jaarliks deel van sy fietstoere gemaak. ✓ (1)

- 1.8 Sy gaan sewe dae vakansie hou en net by die see lê. ✓ (1)
- 1.9 1.9.1 D Antie Poppie se dogters moet haar help. ✓
 1.9.2 A Stan Engelbrecht ontdek antie Poppie. ✓
 1.9.3 B Mense trek teen die pad af om die roosterkoeke te koop. ✓
 1.9.4 C Sy helder mense se lewens op. ✓ (4)
- 1.10 Sy het in haar lewe al baie swaar gekry. ✓ (1)
- 1.11 Eie mening. So iets: Ek stem saam met antie Poppie. ✓ Daar is altyd mense wat swaarder kry of hongerder as jy is. Tel jou seëninge elke dag. ✓ (2)
- 1.12 Daar is 'n visuele uitbeelding van vetkoeke en die donkergedrukte opskrif ✓ / Die skrif verskil. ✓ (2)
- 1.13 Nee. Die metode ontbreek ✓ (1)
- 1.14 Hy plaas die bestanddele sodat mense kan sien waarvan die vetkoeke gemaak is. ✓ (1)
- 1.15 Antie Poppie en haar vetkoeke word in Teks A beskryf en in Teks B word 'n stalletjie adverteer waar jy vetkoek kan koop. ✓ (1)

[TOTAAL: 25]

Enkelvoudige sinsontleding (bl. 120)

1.

a)

Gesegde: bring ✓
 Onderwerp: Sy ✓
 Voorwerp: vreugde ✓

b)

Gesegde: prys ✓
 Onderwerp: Hulle ✓
 Voorwerp: die antie ✓

c)

Gesegde: verkoop ✓
 Onderwerp: Rosaleen van As ✓
 Voorwerp: vetkoeke ✓

d)

Gesegde: verruil ✓
 Onderwerp: Antie Poppie ✓
 Voorwerp: die stofpaaie van Laingsburg ✓

e)

Gesegde: vermaak ✓
 Onderwerp: Die mense ✓
 Voorwerp: almal ✓

2.

- a) Die goeie vetkoekstalletjie is in laingsburg. ✓
 b) Die senuagtige Antie Poppie gesels met Chrislynn Sias. ✓
 c) Haar eenvoudige lewe is in gevaar. ✓
 d) Die beskermende sielkundiges het daardie dag na die seuns omgesien. ✓
 e) Die opwindende lewe is 'n goudmyn. ✓

Saamgestelde sinsontleding (bl. 122)

1.
 - a) Toe die misdaad styg, het hulle 'n veiliger plek gesoek. Bywoordelike bysin van tyd ✓
 - b) Hulle werk totdat hulle die area reggeruk het. Bywoordelike bysin van tyd ✓
 - c) Die aktrise vertel dat sy saam met vriende gaan rolskaats het. Voorwerpsin ✓
 - d) Die medeaanbieder van *Maak my Famous* het gesê dat hulle by Grand West sal optree. Voorwerpsin ✓
 - e) Dit klink asof my kinderjare 'n droom was. Gesegdesin ✓
 - f) Dat sy mooi is, is seker. Onderwerpsin ✓
 - g) Sy oorweeg nog of sy moet teruggaan Ocean View toe. Voorwerpsin ✓
 - h) Nou is die tyd wat sy beroemd raak. Byvoeglike bysin ✓
2.
 - a) Wat die meisie gesê het, het hulle geïnspireer. ✓
 - b) Wat gebeur het, sou haar beroemd maak. ✓
3.
 - a) Sy beloof dat daar 'n oulike program sal volg. ✓
 - b) Die ouers sien dat daar 'n verbetering is. ✓
4.
 - a) Sy bly wat sy nog altyd was. ✓
 - b) Dit klink asof die storie goed geëindig het. ✓

Ontkenning (bl. 124)

1.
 - a) Weet niemand waar Herschel is nie? ✓
 - b) Hy het hom nêrens op Ellispark gesien nie. ✓
 - c) Was jy nog nooit daar nie? ✓
 - d) Niks sal aan sy styl gedoen word nie. ✓
 - e) Herschel was nog nie beroemd nie. ✓
 - f) Nóg sy pa nóg sy ma is trots. ✓
 - g) Sy voormalig afrigters het nooit geweet dat hy baie goeie rugby speel nie. ✓
 - h) Sy ouers het nooit gaan kyk hoe hy speel nie. ✓
 - i) Herschel wou nie meer verskeie sportsoorte beoefen nie. ✓
 - j) Moenie jou rugbybal skop nie! ✓
2.
 - a) Nee, Herschel is nie gevra hoe hy gevoel het toe hy vir die span gekies is nie. ✓
 - b) Nee, sy ma het nooit sy goedjies vir die rugbywedstryde gereed gekry nie. ✓
 - c) Nee, die kind se ma het hom nie 100% ondersteun nie. ✓
 - d) Nee, die seuns kon nie'n bietjie sokker speel nie. ✓
 - e) Nee, nie almal / niemand sal trots wees op Herschel se prestasie nie. ✓

Sinstipes (bl. 127)

1.

a) Stelsin ✓	d) Bevelsin ✓
b) Vraagsin ✓	e) Stelsin ✓
c) Uitroepsin ✓	

Sinswyses (bl. 128)

1.
 - a) Vraende wyse ✓
 - b) Toevoegende/aanvoegende wyse ✓
 - c) Aantonende/aanwysende wyse ✓
 - d) Onbepaalde wyse ✓
 - e) Gebiedende wyse ✓

Die lydende en bedrywende vorm (bl. 129)

1.
 - a) 'n Ekovriendelike strooitjie in verskillende geure word deur Leila ontwerp? ✓
 - b) Sal dit deur jou geëet word? ✓
 - c) Besoedeling word deur papierstrooitjies bekamp. ✓
 - d) Dit kan maar net deur jou in die tuin weggegooi word. ✓
 - e) Chemiese ingenieurswese is deur Leila Siljeur aan die Universiteit van Stellenbosch bestudeer. ✓
 - f) Nadat die strooitjie deur haar ontwerp was, is dit bemerk. ✓
 - g) Is die navorsing vrywillig deur Leila gedoen? ✓
2.
 - a) Het navorsers nog nie hierdie strooitjies gereed gemaak nie? ✓
 - b) Jy moet dit moet asseblief gebruik. ✓
 - c) Jy mag nie hier mors nie. ✓
 - d) Dit is tyd dat julle die seeskilpad red. ✓
 - e) Nadat sy die skilpad gered het, het sy die plastiekvurk verwyder. ✓

Direkte en indirekte rede (bl. 132)

1.
 - a) “Hoe het jy vandag gevoel toe Meester vandag met jou geraas het?” het Neelsie se ma gevra. ✓
 - b) Neelsie roep uit: “Sjoe! Ek was doof en kon dit nie glo toe hy so hard geskree het nie.” ✓
 - c) “Dalk moet hy 'n bietjie sagter praat,” het Neelsie gesê. ✓
 - d) Meneer skree vir Neelsie: “Jy luister nie as ek met jou praat nie!” ✓
 - e) “Ek is jammer oor die geskree,” het Meester gesê. ✓
2.
 - a) Meester sê dat hulle kinderdae anders was. ✓
 - b) Hy verduidelik dat hy in die middag na stories op die radio geluister het. ✓
 - c) Neelsie vra of daar dan in daardie tyd al radio's was. ✓
 - d) Meester knik instemmend ✓
 - e) Neelsie roep geskok uit dat hy dit nie verwag het nie. ✓
3.
 - a) Neelsie het gesê: “Ek wil vanmiddag radiostories luister” ✓
 - b) Meester vra: “Kan ek jou help om die storie op die radio te kry?” ✓
 - c) Neelsie het uitgeroep: “Hoera! Ek het die storie gevind!” ✓
 - d) Meester waarsku: “Die kinders van vandag is anders.” ✓
 - e) Neelsie roep uit: “Ek het tot gister gesoek!” ✓

Hersieningsoefening (bl. 135)

1. Enkelvoudige sin. ✓ Daar is slegs een werkwoord: sien. ✓ (2)
2. Daniel sien 'n meisie wat in 'n rolstoel sit, op Simonstad se kaai. ✓ (1)
3. Hoofsin: Hy besluit ✓ Voorwerpsin: dat hy moet steel. ✓ (2)
4. Bywoordelike bysin van wyse ✓ Byvoeglike bepaling. ✓ (2)
5. versorg ✓ (1)
6. Gertjie is nie die diensmeisie wat aangestel is om juffrou Caitlin in haar rolstoel te versorg nie. ✓ (1)
7. Vraagsin ✓ (1)
8. aantonende wyse ✓ (1)
9. Sy gaan deur die seevrou kom haal word. ✓ (1)
10. Sy sê vir haar: “Die seevrou gaan jou kom haal.” ✓ (1)
11. Die skrywer sê dat dit vir jou 'n verrykende ervaring sal wees om daardie boek te lees. ✓ (1)
12.
 - 12.1 Onderwerp: Troula Goosen ✓
Gesegde: het geskryf ✓
Direkte voorwerp: 'n boek ✓
Bywoordelike frase van tyd: verlede jaar ✓
Byvoeglike bepaling: wonderlike ✓ (5)
 - 12.2 Bysin van rede: Troula Goosen, wat lekker gesels, het verlede jaar 'n wonderlike boek geskryf. ✓ (1)

[TOTAAL: 20]

HOOFSTUK 8: SEMANTIEK

Begripstoets (bl. 137)

- 1.1 Dink voor jy iets aanpak. ✓ (1)
- 1.2 Konnotatief. ✓ Konnotatief beteken dit het vinnig gebeur. ✓ Denotatief beteken deur een nag. ✓ (3)
- 1.3 Mense moet in kontak bly en hul ervaringe deel. ✓ dit moet op die regte tyd en plek gebeur. ✓ (2)
- 1.4 Jy kan nie verhoudings versterk of skep nie. ✓ (1)
- 1.5 Mense hou ander se perfekte lewens dop ✓ en wil wegkom van die realiteit. ✓ (2)
- 1.6 Sosiale media het soms skadelike inhoud. Kuberkrakers gebruik sosiale media om slagoffers te lok. ✓ ✓ (2)
- 1.7 Jongmense. ✓ “Dit is waar die meeste jongmense hulle deesdae bevind” ✓ (2)
- 1.8 Moenie vreemde uitnodigings aanvaar nie, jou inligting met die wêreld deel nie, jou hele lewe op sosiale media uitblaker nie. ✓ ✓ ✓ (3)
- 1.9 “Hoe kaler jonker hoe groter die pronker” ✓ (1)
- 1.10 'n Selfoonverslaafde kan sy foon nie los nie. ✓ In Paragraaf 8 word daar aanbeveel dat jy jou foon moet los. ✓ ✓ (2)
- 1.11 Dis die skrywer se mening. Die feit kan nie gemeet word nie. ✓ (1)
- 1.12 Iemand wat ander kinders by die skool afknou. ✓ (1)
- 1.13 Die karakter wat huil en dié wat lag. ✓ Die karakters wat fisies boelie en dié wat met 'n selfoon boelie. ✓ (2)
- 1.14 Hy is hartseer/verneder. ✓ (1)
- 1.15 Die boodskap uit TEKS A is dat 'n selfoon gevaarlik (“dodelike invloed”) kan wees. In Teks B dui die muis aan sy selfoon is “giftiger”, dus is dit gevaarliker. ✓ (1)

[TOTAAL: 25]

Letterlike en figuurlike betekenis (bl. 141)

1.

1.1	C ✓	1.2	F ✓	1.3	A ✓	1.4	B ✓
1.5	D ✓	1.6	I ✓	1.7	K ✓	1.8	L ✓
1.9	P ✓	1.10	G ✓	1.11	H ✓	1.12	J ✓
1.13	E ✓	1.14	R ✓	1.15	M ✓	1.16	N ✓
1.17	O ✓	1.18	Q ✓	1.19	T ✓	1.20	S ✓

2.

2.1	D ✓	2.2	E ✓	2.3	A ✓	2.4	C ✓
2.5	F ✓	2.6	G ✓	2.7	B ✓	2.8	N ✓
2.9	T ✓	2.10	R ✓	2.11	Q ✓	2.12	S ✓
2.13	J ✓	2.14	K ✓	2.15	P ✓	2.16	L ✓
2.17	H ✓	2.18	I ✓	2.19	M ✓	2.20	O ✓

3.

3.1	F ✓	3.2	C ✓	3.3	A ✓	3.4	B ✓
3.5	G ✓	3.6	E ✓	3.7	D ✓	3.8	J ✓
3.9	I ✓	3.10	H ✓	3.11	L ✓	3.12	K ✓

4.

a) stamper ✓	f) droog ✓
b) steler ✓	g) gek ✓
c) begin ✓	h) geweer ✓
d) swerfgeld ✓	i) beskik ✓
e) maai ✓	

5.

- a) takke ✓
- b) mannetjie ✓
- c) wingerd ✓
- d) tiermelk ✓
- e) hoenderkop ✓

6.

- a) wolf ✓
Betekenis: Jy kan hom nie vertrou nie. ✓
- b) volstruis ✓
Betekenis: Hy is skaam. ✓
- c) vlieg ✓
Betekenis: Hy is onwelkom, die oorsaak van iets onaangenaam. ✓
- d) voëls ✓
Betekenis: Hulle is baie dieselfde. ✓
- e) vis ✓
Betekenis: Hy pas nie in nie. ✓

- f) varkies ✓
Betekenis: Hy is effens gek. ✓
- g) uiltjie ✓
Betekenis: bietjie slaap, rus. ✓
- h) swaeltjie ✓
Betekenis: Jy kan nie tot algemene gevolgtrekking kom weens een voorval/geval nie ✓
- i) slang ✓
Betekenis: iets is verkeerd ✓
- j) olifant ✓
Betekenis: Jy spandeer jou geld op 'n nuttelose voorwerp. ✓
- k) kraaie ✓
Betekenis: Dit is warm. ✓
- l) jakkals ✓
Betekenis: Sy uiterlike verander, maar nie sy geaardheid nie. ✓
- m) kat ✓
Betekenis: Die saak van alle kante af beskou. ✓
- n) donkie ✓
Betekenis: As hy jou een maal in die steek gelaat het, sal hy dit weer doen. ✓
- o) haan ✓
Betekenis: Elkeen is 'n kenner op sy gebied en maak dit duidelik. ✓
- p) bobbejaan ✓
Betekenis: Die saak erger maak as wat dit is. ✓
- q) vis ✓
Betekenis: kontant betaal ✓
- r) honde ✓
Betekenis: As iemand net dreig, doen hy niks ✓
- s) aap ✓
Betekenis: Die geheim verklap ✓
- t) kalwers ✓
Betekenis: Ander mense se idees jou eie maak. ✓

7.

7.1	E ✓	7.2	A ✓	7.3	P ✓	7.4	B ✓
7.5	H ✓	7.6	C ✓	7.7	D ✓	7.8	K ✓
7.9	N ✓	7.10	F ✓	7.11	M ✓	7.12	L ✓
7.13	I ✓	7.14	T ✓	7.15	J ✓	7.16	O ✓

7.17	S ✓	7.18	Q ✓	7.19	G ✓	7.20	R ✓
------	-----	------	-----	------	-----	------	-----

8.

- a) oor ✓
- b) in ✓
- c) op ✓
- d) te ✓
- e) voor ✓
- f) vir ✓
- g) in ✓
- h) onder ✓
- i) aan ✓
- j) in ✓
- k) op ✓

Sinonieme (bl. 146)

1.

- a) stry ✓
- b) dekade ✓
- c) daaglik ✓
- d) amper ✓
- e) sterker ✓
- f) gewrigte ✓
- g) gesprek ✓
- h) spandeer ✓
- i) perfekte ✓
- j) dophou ✓
- k) realiteit ✓
- l) gevaarlik ✓

2.

- a) verstrengel ✓
- b) bende ✓
- c) berug ✓
- d) ekstreme ✓
- e) uitvoer ✓
- f) plaas ✓
- g) betaal ✓
- h) arena ✓
- i) baklei ✓
- j) prys ✓

3.

- a) mooi ✓
- b) lekker ✓
- c) prent ✓
- d) branders ✓
- e) boek ✓

Antonieme (bl. 148)

1.

- a) moeiliker ✓
- b) onveilige ✓
- c) uitvoer ✓
- d) sagteware ✓
- e) gewilde ✓
- f) aanvaar ✓
- g) jongmense ✓
- h) opbou ✓
- i) onthou ✓
- j) uitblaker ✓
- k) regte ✓
- l) lewe ✓

2.

- a) stilbly/swyg ✓
- b) nooit ✓

- c) laaste ✓
- d) ontvang ✓
- e) minder ✓
- f) eindig ✓
- g) veilige ✓
- h) wins ✓
- i) verleer ✓
- j) onnatuurlike ✓
- k) stagnasie ✓

Homonieme (bl. 149)

1.

- a) PRYS: koste; ontvang dit omdat jy die beste is. ✓
- b) VAN: na jou naam kom jou van; Is sy familie van jou? ✓
- c) HANDEL: Handel in ivoor is onwettig; Die verhaal handel oor sport. ✓
- d) NET: materiaal om onder andere vis mee te vang; dis net by jou. ✓
- e) HAAR: Vroulike besitlike voornaamwoord; Op jou kop is 'n haar. ✓
- f) BY : 'n Insek; Ek is by jou. ✓
- g) DEUR: Die deur is toe; Kom deur die tunnel. ✓
- h) ROER: Skiet met 'n roer; Ek roer die koffie. ✓
- i) LUISTER: Jy luister met jou ore. Die luister sing so mooi in die tuin. ✓

Homofone (bl. 150)

1.

- a) Die vrug smaak vrank. ✓
Ons betaal met 'n Frank. ✓ (Franse geldstelsel)
- b) Ons gaan op reis. ✓
Die Chinese kweek rys. ✓
- c) Ek hou van jou, want jy is vriendelik. ✓
Ek kyk na myself in die wand. (spieël) ✓
- d) Hy faal in sy poging. ✓
Die hemp is vaal. ✓
- e) Die bond waaraan hy behoort is verteenwoordigend van die sokkerspelers. ✓
Die rok is bont. ✓
- f) Ek eet al my kos op. ✓
Ek lê 'n eed af. ✓
- g) Die kruit ontplof. ✓
Die kruid groei. ✓
- h) Die huis skud tydens die aardbewing. ✓
Die skut skiet 'n skoot. ✓
- i) Die boek is syne. ✓
Hulle stuur seine af oor die see om hul ligging aan te dui. ✓

- j) Die berg is steil. ✓
Die presidentsvrou het baie styl. ✓
- k) Die ys is koud. ✓
Ek eis as ek dink watter ongeluk kon plaasgevind het. ✓

Doeblette (bl. 151)

1.

a)	Doen dadelik die werk. ✓
	Dalk moet jy kom help ✓
b)	Die vlees is swak. ✓
	Ons braai vleis ✓
c)	Die bottel is leeg. ✓
	Hy ledig die bottel met een sluk. ✓
d)	Die brood is bros. ✓
	Die kind is broos. ✓
e)	Die skape wei in die laagte. ✓
	Ek voel 'n leegte in my hart vandat jy weg is ✓

Paronieme (bl. 151)

- 1.
- a) Jy moet die rok verstel. ✓
Ek bestel boeke. ✓
 - b) Belê jou geld in 'n bank. ✓
Ek het my beursie verlê en kan dit nêrens vind nie. ✓
 - c) Die sieklike kind moet dokter toe gaan. ✓
Ek voel siekerig. ✓
 - d) Ek behaal goeie punte. ✓
Die bank verhaal rente van jou. ✓
 - e) 'n Mens moet jou identiteit beskerm. ✓
Jy moet jou identifikasie bewys. ✓
 - f) Die besoek is tydig. ✓
Ons is net tydelik op aarde. ✓
- 2.
- a) geldige ✓
 - b) erken ✓
 - c) aantal ✓
 - d) geldelik ✓
 - e) vervelend ✓

Een woord vir 'n omskrywing (bl. 152)

- 1.
a) parasiet ✓	n) student ✓
b) optimis ✓	o) leerder ✓
c) pessimis ✓	p) pianis ✓
d) tydgenoot ✓	q) vegetariër ✓
e) windlawaai ✓	r) vegan ✓
f) skelm ✓	s) ateïs ✓
g) reus ✓	t) slimkop/genie ✓
h) dikkerd ✓	u) humanis ✓
i) vraat ✓	v) meteoroloog ✓
j) tjankbalie ✓	w) vertroueling ✓
k) haasbek ✓	x) sterrekundige ✓
l) suurknol ✓	y) dataverwerker ✓
m) skilpad ✓	z) bibliofiel ✓

2.

2.1	H ✓	2.2	K ✓	2.3	A ✓	2.4	F ✓	2.5	N ✓
2.6	B ✓	2.7	O ✓	2.8	C ✓	2.9	L ✓	2.10	D ✓
2.11	E ✓	2.12	G ✓	2.13	P ✓	2.14	J ✓	2.15	R ✓
2.16	S ✓	2.17	Q ✓	2.18	M ✓	2.19	I ✓		

3.

a) iemand met idees uit die verlede ✓	g) bakleierige vrou ✓
b) praat baie ✓	h) staan wereldvrede voor ✓
c) 'n spoggerige man ✓	i) loop naak ✓
d) kies nie kant nie ✓	j) hou van avontuur ✓
e) maak ander bang ✓	k) wil alles perfek en reg hou ✓
f) driftig, bakleierig ✓	l) staan privaatbesit voor ✓

Hersieningsoefening (bl. 155)

1. My van is Smit. ✓ Die deur is toe. ✓ (2)
2. identifikasie. ✓
Jy moet jou identifikasie bewys voor jy mag ingaan om te stem. ✓ (2)
3. speurder ✓ (1)
4. gis. ✓ plaasgevind ✓ (2)
5. wapenfabriek ✓ (1)
6. oplossing ✓ stilbly ✓ (2)
7. Om uit te vind wat aangaan. ✓ (1)
8. Sy bemoei haar met ander mense se sake. ✓ (1)
9. die houtjie van die galg, ✓ (1)
10. Krys: Die kraai krys hard. ✓ (2)
- 11.
11.1 die waarheid ✓	(1)
11.2 om te lees ✓	(1)
11.3 brood ✓	(1)
11.4 seer ✓	(1)
11.5 seerste ✓	(1)

EKSAMENVOORBEREIDING**KONSEPVRAESTEL 1: VRAESTEL 1 (bl. 157)****AFDELING A****VRAE TEKS A**

- 1.1 Dit lyk onskuldig, maar tog is dit gevaarlik. ✓ ✓ (2)
- 1.2 Daar was 'n aardbewing en die mense is vasgekeer. ✓ ✓ (2)
- 1.3 “Jou huis – jy storm uit hom uit” ✓ (1)
- 1.4 Die aardskudding word met die deining van die see vergelyk. Dit is gepas.
Die naskokke was soos branders. ✓ ✓ ✓ (3)
- 1.5 Die mense het gedink dis dinamietontploffings in die berge waar tegnici vir nuwe
kraglyne pale geplant het. ✓ ✓ (2)
- 1.6 Ja. “instinkatief” ✓ (1)
- 1.7 In die Burger (koerant) gelees. ✓ (1)
- 1.8 Die polisie en ambulans het 'n pad deur die rotse gemaak, tente is opgerig, drinkwater is aangery, 'n
verldhospitaal is opgerig, beseerdes is aangery na die Paarl-hospitaal toe. ✓ ✓ ✓ (3)
- 1.9 Aardbewings maak mense bygelowig, want hulle het gedink dis weens die maanlanding- die mens het die
natuur versteur. ✓ ✓ (2)
- 1.10 Die titel dui aan dat die duiwel onder die aarde ronddraai en dit beteken iets is gevaarlik.
In paragraaf 14 dui die verteller aan hy was bang. ✓ ✓ (2)
- 1.11 Die gedagte is onvoltooid. ✓ (1)

VRAE TEKS B

- 1.12 Teks A en B handel oor aardbewings. ✓ (1)
- 1.13 Plekke wat brand, plekke waar die probleem hoogty vier. ✓ (1)
- 1.14 Die Raad vir Geesteswetenskappe. Die hooffokus was om uit te vind waar aardbewings die waarskynlikste
sal voorkom. ✓ ✓ (2)
- 1.15 Kaapstad en Koffiefontein. ✓ (1)

[TOTAAL AFDELING A: 25]**AFDELING B: Visuele Teks****VRAAG 2**

- 2.1 Die weermag het kom help na die ongeluk wat mense geskok gelaat het. ✓ ✓ (2)
- 2.2 Afrikaanse lesers wat belangstel in die nuusgebeure van die dag. ✓ (1)
- 2.3 Almal het kom help. ✓ (1)
- 2.4 Dit wil belangstelling wek. Kopers lok. Die teks/boodskap/nuus beklemtoon. ✓ (1)
- 2.5 “pragtige” en “vermink” ✓ ✓ (2)
- 2.6 Positief. Sy glo nie dis 'n aardbewing wat plaasgevind het nie. Sy glo dis net die gesnork van haar man. ✓ ✓ (2)
- 2.7 Ja. Theunis is oorgewig, daarom snork hy waarskynlik. ✓ ✓ (2)
- 2.8 Hy is vet, sny gras, geniet dit nie en snork. ✓
Dit is nie asof alle mans so lyk nie, maar die spotprenttelenaar beeld dit so uit. ✓ (2)
- 2.9 Die aardskudding het die Wes-Kaap op hol. ✓ ✓ (2)

AFDELING C: Die opsomming

Sinne word in paragraafvorm aangebied. Die feite is as volg:

- Gaan lê op die grond onder 'n stewige meubelstuk as jy in 'n gebou is.
- Bedek jou kop, gesig en mond.
- Staan onder 'n deuropening.
- Bly in die gebou; dis veiliger.
- Moenie hysbakke gebruik nie.
- Moenie kerse opsteek nie.
- Klop teen 'n pyp of 'n muur sodat reddingswerkers jou kan hoor as jy vasgevang is.
- Bly weg van geboue, straatligte en nutsdrade.
- Stuur 'n boodskap aan jou familie of geliefdes as jy toegang tot die Internet het (**Enige 7 feite**).

[TOTAAL AFDELING B: 10]

AFDELING D: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES**VRAAG 4**

4.1	Die aarde het gebewe weens die aardbewing. Die mense het gebewe weens vrees. ✓	(1)
4.2	Dinsdagmiddag. ✓	(1)
4.3	'n Aardskudding het die dorp getref. ✓	(1)
4.4	Die skudding het nêrens skade aangerig nie. ✓	(1)
4.5	samestelling ✓	(1)
4.6	klankverspringing/ metatesis ✓	(1)
4.7	Niemand was seker wat dit veroorsaak het nie. ✓	(1)
4.8	'n Vriendin het ten tyde van die skudding <i>lekker/rustig</i> by Christa de Vries gekuier. ✓	(1)
4.9	veiligheidshekke ✓	(1)
4.10	Sy sê: "My worshond het verskrik rondgehardloop en geblaf." ✓	(1)
4.11	<i>Alhoewel Namakwaland nie op die grens van 'n tektoniese plaat is nie, het een van die ou myne in die omgewing ineengestort.</i> ✓	(1)
4.12	varieer. Die vlakke van geletterdheid varieer in ons land. ✓	(1)
4.13	skrik/wek/kend ✓	(1)
4.14	Dié ✓	(1)
4.15	Sjoe! ✓	(1)

[15]

TEKS G

4.16	mistigste ✓	(1)
4.17	Daar is bykomende inligting tussen die kommas. ✓	(1)
4.18	Hout ✓	(1)
4.19	'n Spesifieke huis lyk vreemd in die verte. ✓	(2)
	Die huis lyk net van 'n afstand af vreemd (in die verte). ✓	(2)

[5]

[TOTAAL AFDELING D: 20]

[GROOTTOTAAL: 70]

KONSEPVRAESTEL 1: JUNIE VRAESTEL 2 (bl. 168)

AFDELING A: BEGRIPSTOETS

VRAAG 1

VRAE TEKS A

- 1.1 Sy kan skryf ✓ (“toor met woorde”) (1)
- 1.2 Haar stories is relevant. Mense kan nie genoeg daarvan kry nie. ✓ ✓ (2)
- 1.3 Haar aktetas was ’n inkopiesak. ✓ Ander mense se aktetasse is van leer en lyk professioneel ✓ (2)
- 1.4 Sy het nog nie die skrywerskontrak geteken nie, maar gereken haar boek sal die mees gelese boek in Afrikaans word. ✓ ✓ (2)
- 1.5 Hulle sou haar boeke etiketteer en neus optrek. ✓ (1)
- 1.6 Sy wou ware stories vertel wat mense laat lees. ✓ (1)
- 1.7 Sy is die enigste Afrikaanse skrywer van wie meer as 1 miljoen boeke verkoop is. ✓ Die boek is 54 keer herdruk. ✓ Haar boeke is in 14 tale vertaal ✓ en Fiela se Kind is as die boek van die eeu aangewys. ✓ (4)
- 1.8 Haar boeke speel in die Knysna-bos af. Dit is dus gepas. ✓ (1)
- 1.9 Die verhale is eenvoudig met wysshede waarmee mense kan identifiseer. Daar word mooi Afrikaans gebruik. ✓ ✓ (2)
- 1.10 Ja. Jy kan hulle nie vergeet nie. Hulle kruip in jou hart / Jy raak lief vir hulle. ✓ (1)
- 1.11 Dis gepas. Die boek handel oor mense wat ontwortel is en op ’n ander plek moet gaan bly. Deesdae gebeur dit veral weens politieke redes. ✓ (1)
- 1.12 Paragraaf 2 vertel wat Dalene gesê het voor sy begin publiseer het. Paragraaf 13 vertel hoe sy sou reageer na haar romans verfilm is en herdruk is. ✓ (1)

VRAE TEKS B

- 1.13 Daar is groot letters, alliterasie van die b-klank. ✓ (1)
- 1.14 Dit maak die advertensie aantreklik en aanliklik is. Jy kan sien wat jy in die bederfboks kry. ✓ ✓ (2)
- 1.15 TEKS A handel oor romans en in TEKS B kan jy ’n roman bestel. ✓ (1)
- 1.16 Besoek www.tobegiftboxes.com. ✓ (1)
- [25]

AFDELING B

VRAAG 2: Visuele Teks

- 2.1 Die grootste blokraaiselboek nog. ✓ Die uitgewer is Huisgenoot. ✓ (2)
- 2.2 “allemintige” ✓ EN “bielie” ✓ (2)
- 2.3 Ja. ✓ “vandag nog”. ✓ (2)
- 2.4 Daar is ’n visuele voorstelling van ’n stoel by die see, dit sluit aan by “somer” en wisselende lettergroottes. ✓ ✓ (2)
- 2.5 Sy mond en oë is groot gerek. Die woordblasie se lyne is nie egalig nie. Die uitroepteken wys dat hy skree. ✓ ✓ (2)
- 2.6 Hy kan maar sterf. Niks maak meer saak nie. ✓ (1)
- 2.7 Sy wil eers die TV-program klaar kyk. Dit duur tot negeuur. ✓ (1)
- 2.8 Die rekenaar is oorlaai; hy doen te veel dinge op een slag. ✓ (2)
- Oplossing: Die voorstel sal wees dat hy minder op een slag moet doen. ✓ (2)
- 2.9 D. Blydskap. ✓ (1)
- [15]

[TOTAAL AFDELING B: 15]

AFDELING C: OPSOMMING

VRAAG 2

Skryf die opsomming in paragraafvorm. Die punte is die volgende:

- Vermoed helderblou lug en die son.

- Gee diepte en drama aan foto's deur mis en wolkformasies te gebruik.
 - Vermoed dit om voorwerpe wat half in die son en half in die skadu is af te neem.
 - Soek 'n agtergrond wat jou foto komplementeer.
 - Hou die kamera so stil moontlik.
 - Vee jou skerm met 'n sagte lappie af voor jy foto's neem.
 - Moenie inzoom nie, want dit verswak jou beeld.
- (Enige 7)

[TOTAAL AFDELING C: 10]

AFDELING D: TAALSTRUKTURE

VRAAG 4: ARTIKEL TEKS F

TITEL

- 4.1 Hy skok hom dood ✓ (1)
- 4.2 krokodille ✓ (1)

SIN 1

- 4.3 nie ✓ (1)
- 4.4 Die parentese verskaf bykomende inligting hoe lank die krokodil was. ✓ (1)

SIN 2

- 4.5 Des. ✓ (1)
- 4.6 Die foto wys die grootte van die krokodil en versterk die trefkrag ✓ (1)

SIN 3

- 4.7 of waar sy vandaan gekom het. ✓ (1)

SIN 4

- 4.8 Sonette Lerm, wat die plaas saam met haar man besit, ✓ vertel mense swem altyd in die rivier.
- Die komma kom tussen twee werkwoorde. ✓ (2)

SIN 5

- 4.9 Sy sê dat daar geen spore was nie. ✓ (1)

SIN 6

- 4.10 Die akuutteken beklemtoon die tyd toe toestemming verkry is. ✓ (1)

SIN 7

- 4.11 Sy sal seker nog dieselfde dag geskiet word. ✓ (1)

SIN 8

- 4.12 assimilasië ✓ (1)
- 4.13 hou ✓ (1)
- 4.14 Onbepaalde hoofwoord ✓ (1)

VISUELE TEKS G

- 4.15 lere. ✓ Lang vokale word enkel geskryf in 'n oop lettergreep. Die konsonant verdubbel nie. ✓ (2)
- 4.16 Daar is 'n leer in my kous (skeur)/Die kerklike leer is ingewikkeld (godsdiensstelsel)/Die leer van beeste is gelooi (behandel). ✓ (1)
- 4.17 Geen vinger veroer nie/Die vinger op die wond lê. ✓ (1)
- 4.18 kleurryk; kleurvol ✓ (1)
- 4.19 graffiti ✓ (1)
- [20]

[TOTAAL AFDELING D: 20]

[GROOTTOTAAL: 70]

EKSAMENVRAESTEL 3 (KONSEPVRAESTEL 1: VRAESTEL 3)

AFDELING A: BEGRIPSTOETS

VRAE TEKS A

- 1.1 Verrassing ✓ (1)
- 1.2 Sy het al alles gesien. ✓ (1)
- 1.3 Die naam Marie is verander na Maria. ✓ (1)
- 1.4 Sy het gedink die koekie is eg Suid-Afrikaans ✓, maar sy word oor die hele aarde geëet, ✓ is al byna 150 jaar oud. ✓ (3)
- 1.5 Dis gemaak om die huwelik van Alfred en Maria te gedenk. ✓ (1)
- 1.6 Sy het gewonder of die huwelik tussen die twee mense kan werk. ✓ (1)
- 1.7 “op groot skaal geproduseer” ✓ (1)
- 1.8 Maria was van Russiese afkoms. ✓ (1)
- 1.9 Die koekie se resep is nooit gepatenteer nie en enige iemand kon dit dus vervaardig. ✓ ✓ (2)
- 1.10 Die stelling is onwaar. ✓ Die eerste fyngebakmasjien is ingevoer deur Suid-Afrika en die Marie-koekies is in Suid-Afrika vervaardig. ✓ (2)
- 1.11 Die Marie-koekie lyk aantreklik met die patroonrandjie en gaatjies bo-op, ✓ die smaak is vanielje ✓ en jy kan dit dus in ’n verskeidenheid disse gebruik. ✓ (3)
- 1.12 Jy kan baie dinge met haar doen. ✓ (1)
- 1.13 Sy het ’n ryk smaak ✓ en sou waarskynlik die koekie as bleek, vervelig en smaakloos ervaar het. ✓ (2)

VRAE TEKS B

- 1.14 Suikerbelasting wat gehef gaan word. ✓ (1)
- 1.15 Die huisie is van koekies gemaak en daar is suiker in koek. ✓ ✓ (2)
- 1.16 Beide tekste handel oor koek. Die Marie-koekie in Teks A en die huisie wat van koekies vervaardig is in Teks B. ✓ (1)
- 1.17 “Soete” sluit aan by die koekhuisie en by suikerbelasting. “Soete herinneringe” is die mooi dinge wat jy onthou. ✓ (1)

[TOTAAL AFDELING A: 25]

AFDELING B: Visuele Teks

VRAAG 2 Advertensie

- 2.1 Rys. Spekko. ✓ ✓ (2)
- 2.2 eksperimenteer ✓ (1)
- 2.3 Dis donsig en lig en kook heerlik gaar. ✓ ✓ ✓ (3)
- 2.4 Verskillende lettergroottes en ’n visuele voorstelling van sushi. ✓ ✓ (2)

TEKS D: Spotprent

- 2.5 A. hartseer ✓ (1)
- 2.6 Hy vloek. Die tekens is hoe vloekwoorde gewoonlik in strokiesprente aangedui word. ✓ (1)
- 2.7 Dit maak die strokie humoristies. ✓ (1)
- 2.8 Die mens is morsig en gee nie om vir die natuur en diere nie. Eie mening. iets soos: Die mens moet opgevoed word. ✓ ✓ (2)

- 2.9 Lou wil 'n vragmotor stop wat baie groter en gevaarliker as 'n leeu is. Hy sal dit nie kan doen nie, dus is dit snaaks. Hy weet nie waarmee hy te doen het nie. ✓ ✓ (2)

[TOTAAL AFDELING B: 15]

AFDELING C: OPSOMMING

Die opsomming moet in paragraafvorm geskryf word. Die punte is as volg:

- Gaan wandel langs die strand of strandmeer
- Soek diere soos die bakoorjakkals.
- Jy kan by Plankiesbaai kamp.
- Jy kan fietsry op die teerpad van die Langebaanhek tot by Geelbek, by die strandmeer of die twee bergfietsroetes volg.
- Jy kan in Sone A seil, kajak, motorboot ry, duik, snorkel en hengel.
- Jy kan die Geelbekrestaurant gaan besoek.
- Jy kan in die Duinepos-selfsorghuisies oornag.

[TOTAAL AFDELING C: 10]

AFDELING D: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

VRAAG 4

TITEL

- 4.1 Passie is die dryfkrag agter die jong sjef se sukses. ✓ ✓ (2)

SIN 1

- 4.2 'n Jong man begin 'n loopbaan as sjef. ✓ (1)
- 4.3 kok ✓ (1)

SIN 2

- 4.4.1 Samestelling met 'n vreemde woord. ✓ (1)
- 4.4.2 SA ✓ (1)
- 4.5 Die sjef se hande word uitgebeeld en versterk die idee dat dit wat hy doen sy passie is. ✓ (1)

SIN 3

- 4.5.1 Hier sal hy, soos wat op menigte kosmaak-kompetisieprogramme gesien word, 'n lys van bestanddele kry om binne 'n beperkte tyd met die heel beste gereg vorendag te kom. ✓ (1)

SIN 4

- 4.6 Hy het gese: "Om 'n sjef te wees, is nie soos wat die televisiereekse dit laat voorkom nie." ✓ (1)

SIN 5

- 4.7 Le Rouxs ✓ (1)

SIN 6

- 4.7.1 Hy maak 'n lus met 'n tou. ✓ (1)
- 4.11 bepaalde telwoord ✓ (1)
- 4.12 soortnaam ✓ (1)
- 4.13 tegnisi/tegnikusse. ✓ (1)

TEKS G

- 4.14 lanterntjie ✓ (1)
- 4.15 Ek vly my neer op die gras. ✓ (1)
- 4.16 Jy sal dit sê as iemand in jou lig staan. ✓ (1)
- 4.17 aan/onder ✓ (1)
- 4.18 Die pad in die donker word deur die latern verlig. ✓ (1)
- 4.19 Die boom wat groot is, staan in die vlei wat nat is. ✓ (1)
- [20]

[TOTAAL AFDELING D: 20]

[GROOTTOTAAL: 70]

EKSAMENVRAESTEL 4 (KONSEPVRAESTEL 1: VRAESTEL 4)

AFDELING A: BEGRIPSTOETS

VRAE TEKS A

- 1.1 Die sin is onvoltooid. Die beletselteken dui aan daar is nog baie oor die onderwerp te sê. ✓ (1)
- 1.2 Beheer ✓ (1)
- 1.3 Videospeletjies kan goed wees vir jou. ✓ Digitale speletjies kan die verstand se werking mettertyd verander. ✓ (2)
- 1.4 Die vermoë om verskillende take te verrig word minder soos die mens ouer word. ✓ (1)
- 1.5 “Soos die ouer mense verbeter het, het die speletjie moeiliker geword.” ✓ (1)
- 1.6
- 1.6.1 Dit is navorsing wat gedoen is. Die bevindinge is dus getoets. ✓ (1)
- 1.6.2 Die ouer mense se vaardighede het nie afgeneem na ses maande nie. Hul breinaktiwiteit het gelyk soos die jong deelnemers s'n. ✓ (2)
- 1.7 Die navorsing is in die vaktydskrif *Nature* gepubliseer. ✓ (1)
- 1.8
- 1.8.1 Die speletjie is geoefen; hulle het dit 'n maand lank gespeel. Dit raak bekend en dan word dit makliker om te speel. ✓ ✓ (2)
- 1.8.2 Eie mening. ✓ (1)
- 1.9 Dr. Rakhi noem die positiewe dinge wat videospeletjies bevorder, soos hand-oog-koordinasie ✓, probleemoplossing ✓ en logiese denke ✓ en fyn motoriese vaardighede. ✓ Sy noem ook dat sy nie dink dis raadsaam om speletjies te beperk nie. ✓ (*Enige 3*) (3)
- 1.10 “Maar” ✓ (1)
- 1.11 Die skrif aan die muur beteken jy is klaar veroordeel, skuldig bevind. ✓
Videospeletjies is 'n probleem as jy jou onttrek/ gevoelens van woede, spanning en depressie ervaar/ as jy tred met tyd verloor/ 'n weerstand opbou/ jok. ✓ ✓ (3)

VRAE TEKS B

- 1.12 TEKS A handel oor videospeletjies en TEKS B wys dat die nuwe generasie kind vet is weens videospeletjies en geen oefening. ✓ ✓ (2)
- 1.13 Die kind is breed van die vet en hulle sal volledig na sy dieet moet kyk. ✓ (1)
- 1.14 Spesiale klerereekse word vir vet kinders vervaardig. ✓ (1)
- 1.15 Ja. Hy hou 'n videospeletjie-afstandbeheerkontrolle vas. Dus is die implikasie dat alle kinders wat videospeletjies speel, vet is. ✓ (1)

[5]

[TOTAAL AFDELING A: 25]

AFDELING B: VISUELE TEKS

VRAAG 2 TEKS C: ADVERTENSIE

- 2.1 sukses/suksesvol ✓ (1)
- 2.2 B om die leser se aandag te trek. ✓ (1)
- 2.3 Op die webblad: afrikaans.com ✓ (1)
- 2.4 Daar is 'n leerhulpafdeling in Afrikaans ✓ en alles wat 'n leerder nodig het om te presteer. ✓ (2)
- 2.5 Die doel is om Afrikaanse leerders te help ✓ en om sodoende Afrikaans as moedertaalonderrig te bevorder. ✓
Die teikengroep is Afrikaanse leerders. ✓ (3)
- 2.6 Meester frons en lyk dus streng. ✓ Hy is ouerig, want sy hare is min. ✓ (2)
- 2.7 Stoor. ✓ Rekenaartaal is meestal Engels. ✓ (2)
- 2.8 Met sy klasmaats. ✓ Hy kyk om en sê "Julle". ✓ (2)
- 2.9 Neelsie het nie gewerk nie, hy het 'n videospelletjie gespeel. ✓ (1)

AFDELING C: OPSOMMING

VRAAG 3 TEKS E

Die opsomming moet in paragraafvorm gegee word. Die hoofpunte is as volg:

- Bou spoedbulte vir jouself.
- Skep 'n fisieke herinnering sodat jy nie jou foon optel nie.
- Verander jou foon se sluitskerm na 'n waarskuwing.
- Skakel alle kennisgewings, behalwe foonoproepe af.
- Vee alle sosiale media-apps van jou foon af..
- Moenie jou foon langs jou bed laai nie.
- Verseker jouself dat alles reg is as jy nie op jou foon kyk nie.

[TOTAAL AFDELING C: 10]

AFDELING D: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

VRAAG 4: TEKS F

- 4.1 B. Musiek wat op die pad na geluister kan word. ✓ (1)
- 4.2 Jy kan aansluit by Google Play Store en na enige musiek luister. ✓ (1)
- 4.3 *Eet kreef* het herleef! ✓ (1)
- 4.4 mnd. ✓ (1)
- 4.5 Johannes Kerkorrel en die Gereformeerde Blues Band se klassieke protesalbum het in 1989 verskyn EN die jong musiekkant Freek Freeman het dit laat herleef. ✓ (1)
- 4.6 gespanne ✓ (1)

- 4.7 Die parentese verskaf ekstra inligting oor die tydperk wat verloop het sedert die album verskyn het. ✓ (1)
 4.8 Die musiek bly verstommend, ✓ ’n mens moet dit egter verstaan. (1)
 4.9 Hartseer. ✓ (1)
 4.10 Dit wissel van vrolike- na hartseer musiek ✓ (1)
 [10]

TEKS G

- 4.11 Zitts sê hy kon nie die vorige aand slaap nie. ✓ (1)
 4.12 “Ja, hoekom het jy seker 80 boodskappe vir my gestuur?” ✓ (1)
 4.13 Die weer is vandag wispelturig. ✓ (1)
 4.14 Jy kon twee glase warm melk probeer. ✓ (1)
 4.15 Moenie jou foon in ’n glas melk druk nie ✓ (1)
 4.16 Jy melk die koeie. ✓ (1)
 4.17 Die seun wat haar die hele nag gebel het, is jammer. ✓ (1)
 4.18 Die seun het die meisie die hele nag gebel. ✓ (1)
 4.19 C. Bywoordelike frase. ✓ (1)
 4.20 aandjie ✓ (1)
 [10]

[TOTAAL AFDELING D: 20]

[GROOTTOTAAL: 70]

EKSAMENVRAESTEL 5 (KONSEPVRAESTEL 1: VRAESTEL 5)

AFDELING A: BEGRIPSTOETS

VRAE TEKS A

- 1.1 Die goeie en die slegte dinge. ✓ (2)
 1.2 Ja ek stem saam. “geheime”. ✓ (1)
 1.3 Die ongeluk-onderwerp word vermy in gesprekke tussen renjaers. ✓ (1)
 1.4 Hulle moet in ’n noodgeval vinnig uit ’n motor kan kom; dis gevaarlik, want die motor kan aan die brand slaan. ✓ (1)
 1.5 “uitspraak”. ✓ (1)
 1.6 “Dit het in ’n kompetisie ontaard” ✓ (1)
 1.7 In paragraaf 8 word verduidelik wat se ongelukke kan gebeur en die prosedure wat gevolg moet word. Daar is ’n situasie waar die renjaer in die motor moet bly. In paragraaf 9 word die situasie verduidelik indien so iets sou gebeur. Die renjaer moet na ’n ongeluk in die motor bly sit tot hy uitgehelp word. ✓ ✓ (2)
 1.8 uitklim ✓ (1)
 1.9 Dis iets wat nie die span se skuld is nie. ✓ (2)
 1.10 Die motor kan ’n lekplek kry of iets kan breek, dit kan brand, ’n botsing kan gebeur of die motor kan rol. ✓ ✓ ✓ ✓ (4)
 1.11 Alonso het ’n nare ongeluk in Australië gehad, maar hy het uitgeklim. ✓ ✓ (2)
 1.12 Hy kon dood gewees het, maar hy is trots op sy ongeluk. ✓ ✓ (2)

VRAE TEKS B

- 1.13 ’n Vrou van 80 jaar het deur die venster van ’n Spur gery. ✓ (1)
 1.14 In Teks A bespreek Jensen Button ongelukke in Formule 1. ✓ In Teks B handel dit oor die ou tante se ongeluk. ✓ Beide handel dus oor ongelukke. (2)
 1.15 ’n “Drive Thru” verwys na wegneemetes terwyl jy in jou motor sit. Die vrou het egter deur die venster gery. ✓ (1)
 1.16 Hulle het groot geskrik/Is geskok. ✓ (1)

[TOTAAL AFDELING A: 25]

AFDELING B Visuele Tekst

VRAAG 2 TEKS C

- 2.1 In die middel van die tydskrif. ✓ (1)
- 2.2 Verskillende lettertipes ✓, kleur ✓, visuele voorstelling ✓, assonansie: Vat die pad ✓ (*Enige 3*) (3)
- 2.3 Mense wat hou van reis. ✓ Die artikels handel oor plekke wat jy kan besoek. ✓ (2)
- 2.4 Jou reis begin op 'n spesifieke dorp, ✓ maar ook as jy WEG koop. Dis die eerste stap voor jy reis. ✓ (2)

TEKS D

- 2.5 Dis om te kyk waar die meeste motors gesteel of gekaap word. ✓ Dis nodig om dan te weet of die omgewing veilig of gevaarlik is. ✓ (2)
- 2.6 In Gauteng ✓ (1)
- 2.7 2015 tot 2016 ✓ (1)
- 2.8 Meer motors word gesteel. ✓ (1)
- 2.9 Feit. ✓ Dit is gebaseer op marknavorsing en die polisie se misdadafsyfers. ✓ (2)

[TOTAAL AFDELING B: 15]

AFDELING C: OPSOMMING

TEKS E

Die opsomming moet in paragraafvorm weergegee word. Hier is die hoofpunte:

- Daar is aanpaksels om die battery en los kables of watervlakke.
- Die alternator stuur nie elektrisiteit na die battery nie
- Die aanskakelaar laat nie die enjin draai nie.
- Ratwisselings is moeilik omdat die ratkas probleme gee.
- Die motor het nie genoeg krag nie as gevolg van die vonkproppe.
- As die ligte, instrumente of ruitveërs staak, is dit 'n elektriese fout.
- Die motor het 'n pap wiel.

[TOTAAL AFDELING C: 10]

AFDELING D: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

VRAAG 4

- 4.1 Dis 'n mengesel van die woord lam en labrador/Sy word groot saam met honde en weet nie sy is 'n skaap nie. ✓ (1)
- 4.2 Liefde word uitgedruk. Dis 'n troetelnaam en aanspreekvorm. ✓ (1)
- 4.3 Daar moet deur die honde vir aandag op die strand meegeding word. ✓ (1)
- 4.4 foto's ✓ (1)
- 4.5 ram ✓ (1)
- 4.6 Bienkie se leerlinge. ✓ (1)
- 4.7 Hulle het 'n vroeggebore lammetjie wat snaakse bene gehad het, gesien. ✓ (1)
- 4.8 Gary sit eenkant; streel oor die skaap se kop. ✓ (1)
- 4.9 assimilasië. ✓ (1)
- 4.10 na ✓ (1)

- 4.11 Motana kan aangehardloop kom. ✓ (1)
 4.12 Binkie gryp die dier en sê hulle moet see toe ry. ✓ (1)
 4.13 blitsvinnig ✓ (1)
 4.14 Persoonlike voornaamwoord ✓ (1)
 4.15 Die skaap, wat vet is, is oorgewig. ✓ (1)

TEKS G

- 4.16 wen ✓ (1)
 4.17 daaglik ✓ (1)
 4.18 lug ✓ (1)
 4.19 bagasiebak ✓ (1)
 4.20 Ek bak koek ✓ (1)
 [20]

[TOTAAL AFDELING D: 20]

[GROOTTOTAAL: 70]

EKSAMENVRAESTEL 6 (KONSEPVRAESTEL 1: VRAESTEL 6)

AFDELING A: BEGRIPSTOETS

VRAE TEKS A

- 1.1 Deur die tekening. ✓ Die alliterasie van die w-klank in die opskrif. ✓ (2)
 1.2 Mense wil van die sorg van die wêreld vergeet. ✓ (1)
 1.3 Dis 'n ritueel, soos bestuur ✓ en dit maak haar stil. ✓ (2)
 1.4 Somerbabas kan hitte verdra en hou van water, want water is aangenaam as dit warm is. ✓ Winterbabas hou nie van water as dit koud is nie, want die water sal koud wees. ✓ (2)
 1.5 “teleurstellende” ✓ (1)
 1.6 In paragraaf 3 waarsku die onderwyser die kinders om nie wild aan te gaan nie. ✓ In paragraaf 4 vertel sy “Maar die oomblik was so groot jy gaan mal” Die onderwyser se opdrag is dus geïgnoreer.” ✓ (2)
 1.7 “smagtend”. ✓ (1)
 1.8 Sy beskryf Noordstrand se swembaddens as oud en vertel hoe die sement haar tone beskadig het. ✓ (1)
 1.9 Ek stem saam. 'n Mens moenie hardloop langs die swembad nie, want jy kan gly omdat dit glad is, ✓ jy kan nie skop of inspring nie, want jy kan iemand raakskop of op 'n mens spring, ✓ jy moet versigtig wees vir die diepkant, want jy kan verdrink of in die moeilikheid beland. ✓
 Jy moet jou vel goed met sonroom insmeer om jou vel teen die son te beskerm. ✓ (4)
 1.10 In die son kan jy van alles vergeet ✓ (1)
 1.11 “'n ander vorm van lewe” ✓ (1)
 1.12 Ja. Die verteller se beskrywing is positief. ✓ Sy vertel dat swem haar van haar probleme help vergeet en wegneem na 'n ander wêreld. ✓ (2)

VRAE TEKS B

- 1.13 Die groot letters trek die leser se aandag. ✓ Die vetgedrukte naam wys onmiddellik watter plek ter sprake is. ✓ Kleiner letters word vir minder belangrike inligting gebruik. ✓ (3)
 1.14 In TEKS A word branders waarin jy kan speel in somervakansies genoem. ✓
 In TEKS B wys die advertensie die branders. ✓ (2)

[TOTAAL AFDELING A: 25]

AFDELING B: VISUELE TEKS C

VRAAG 2

- 2.1 Die visuele voorstelling van 'n laggende familie skep 'n atmosfeer van opgewektheid en samesyn. ✓ ✓ (2)
- 2.2 oppas. ✓ (1)
- 2.3 Ja. Dit wys 'n groot deel van haar vel wat versorging kry. ✓ (1)
- 2.4 "Wetenskaplike" wys dat daar navorsing gedoen is voor die produk bekendgestel is. ✓
Mense sal meer vertrouwe in die produk hê as hulle weet dis getoets. ✓ (2)
- 2.5 Dermatologie is die studie van die vel. ✓ (1)

TEKS D

- 2.6 Die vader het 'n braaitang in die hand en dra 'n voorskoot. ✓ Daar is ook 'n braaivleisvuur. ✓ (2)
- 2.7 Denotatief: Die familie gaan vleis braai. ✓
Konnotatief: Die familie gaan warm kry. Hulle gaan dus van die hitte braai. ✓ Daar is waaiers langs die swembad om die mense af te koel, die vrou sit onder 'n sambreel en die kinders plas in die water rond om af te koel. ✓ (3)
- 2.8 Beeld waarsku dit gaan warm word. ✓ (1)
- 2.9 Dis te warm. ✓ Die man is die baas in die huis; dit is stereotiperend. ✓ (2)

[TOTAAL AFDELING B: 15]

AFDELING C Opsomming

VRAAG 3

SEWE wenke hoe om waterveilig te wees. Dit moet in paragraafvorm weergegee word.

- Onthou dat swemlesse jou nie beskerm nie.
 - Moenie sonder volwasse toesig swem nie.
 - Moenie duik of spring in onbekende water nie.
 - Maak altyd die hek na die waterbron toe.
 - Leer die noodnommers uit jou kop.
 - Swem net waar daar lewensredders by die see is.
 - Swem net tussen die vlaggies.
 - Moenie jou rug op die branders draai nie.
- (Enige 7)

[TOTAAL AFDELING C: 10]

AFDELING D: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

VRAAG 4: Artikel

- 4.1 digte ✓ anderwêreldse ✓ (2)

- 4.2 bywoordelike frase van plek. ✓ (1)
- 4.3 Ons kan die bos betree. ✓ (1)
- 4.4 strome ✓ (1)
- 4.5 Die houtbruggies is so glad soos seep. ✓ (1)
- 4.6 Die bergwoud wat mooi is, is eeue oud. ✓ (1)
- 4.7 atmosfeer ✓ (1)
- 4.8 kleurryker ✓ (1)
- 4.9 Die dubbelpunt word gebruik voor 'n lys opgenoem word. ✓ (1)
- 4.10 dit wil sê ✓ (1)
- 4.11 Die beplanning moet ingegee word. ✓ ✓ (2)
- 4.12 spook ✓ (1)
- 4.13 Die dubbelpunt word in die plek van 'n voegwoord gebruik. ✓ (1)
- 4.14 Op die ou einde stap ons nie meer 5 uur nie. ✓ (1)
- 4.15 Sy waarsku dat jy maar moet seker maak dat jy 'n kaart saam met jou dra. ✓ (1)
- 4.16 Daar is rustig deur ons gewandel. ✓ (1)

TEKS G

- 4.17 wandelinkie ✓ (1)
- 4.18 wind ✓ (1)

[20]

[TOTAAL AFDELING D: 20]

[GROOTTOTAAL: 70]

KONSEPVRAESTEL 3: VRAESTEL 1 (bl. 231)

AFDELING A

1.1 INFORMELE BRIEF: VRIENDSKAPLIKE BRIEF

- Die brief fokus op die vriend/vriendin wat 'n groot teleurstelling beleef het.
- Die formaat moet korrek wees.
- Die adres en datum verskyn regs bo.
- Na die skrywer se adres volg 'n informele aanhef.
- Die brief sluit informeel af, gevolg deur die skrywer (die kandidaat) se naam of die woorde: Jou vriend/ Jou vriendin.
- Informele taal, register en styl.
- Die skrywer skryf aan 'n vriend/vriendin en praat hom/haar moed in nadat hy/sy 'n teleurstelling beleef het.
- Beskrywende taal word gebruik.
- Die brief is logies en volgens 'n spesifieke doel.
- Daar is 'n inleiding, liggaam en slot. [20]

1.2 HULDEBLYK

- Die huldeblyk fokus op 'n Afrikaansonderwyser wat onlangs oorlede is. Die huldeblyk word tydens die begrafnisdiens gelewer.
- Die formaat moet korrek wees: Die gehoor moet aangespreek word.
- Die naam, van, geboortedatum en sterfdatum, oorsaak van dood en mense wat agtergelaat word, word genoem.
- Interessante staaltjies word vertel.
- Wat die persoon vir die kandidaat beteken het, word genoem.
- Taal en styl is formeel.
- Eufemisme word gebruik. [20]

1.3 INFORMELE TOESPRAAK

- Die toespraak word uit die oogpunt van 'n graad 9-leerder geskryf. Die toespraak fokus op die eerste dag van die graad 8-leerders by die skool.
- Die styl is informeel.
- Die graad 8-gehoor word aangespreek.
- Die vrae WANNEER, WAAR, HOEKOM, WIE en WAT word beantwoord.
- Die inleiding wek belangstelling.
- Die slot stem die gehoor tot nadenke. [20]

1.4 DIALOOG

- Die fokus van die gesprek val op die rapport wat huis toe gebring word. Die spreker vertel sy ouers van sy goeie punte ten spyte daarvan dat hulle swak punte verwag het.
- Die spreker en sy ouer voer 'n gesprek.
- Spreekbeurt vind plaas in die orde waarin die gesprek gevoer word en vanuit die spreker se perspektief.
- Die dialoog is in blokvorm geskryf.
- Na elke spreekbeurt is 'n reël oopgelaat.
- 'n Dubbelpunt word na die naam van elke spreker gebruik.
- Ekstra inligting is tussen hakies aangedui.
- 'n Scenario kan as inleiding geskep word.
- Geen aanhalingstekens word gebruik nie. [20]

[TOTAAL AFDELING A: 20]

AFDELING B

Vraag 2

Die opstel word sonder vooropgestelde idees nagesien. Die kandidaat kan enige interpretasie van die onderwerp skryf. Die onderstaande riglyne is nie bindend nie. Enige soort opstel kan aangebied word.

- 2.1 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op iets wat gebeur het wat as 'n nagmerrie-ervaar is. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word 'n nagmerrie-ondervinding beskryf en die sintuie word gebruik om die ervaring te beskryf; wat die kandidaat sien, hoor, ruik en voel. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos vrese en opwinding fokus wat die nagmerrie-ondervinding by hom/haar wakker maak. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief oor 'n nagmerrie-ondervinding en probeer hy/sy die leser van sy/haar standpunt oortuig. Dié standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervarings gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument oor 'n nagmerrie-ondervinding met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]
- 2.2 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op Covid-19 en iets wat gebeur het wat die persoon se lewe verander het en hierna iemand se lewe letterlik of figuurlik verander het. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word Covid-19 beskryf en die sintuie word gebruik om die siekte te beskryf; wat die kandidaat sien, hoor, en hoe hy/sy voel. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos vrese fokus wat Covid-19 by hom/haar wakker maak. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief oor Covid-19 wat mense se lewens kan vernietig en probeer hy/sy die leser van sy/haar standpunt oortuig. Dié standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervarings gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument oor Covid-19 wat jou lewe vernietig met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]
- 2.3 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op iets positief of negatief wat voor of na die uitnodiging gebeur het. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word die uitnodiging positief of negatief beskryf en die sintuie word gebruik om die ervaring te beskryf; wat die kandidaat sien, hoor, ruik en voel. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos liefde of opwinding fokus wat die uitnodiging by hom/haar wakker maak. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief oor die invloed van uitnodigings en probeer hy/sy die leser van sy/haar standpunt oortuig. Dié positiewe standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervarings gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument oor die invloed van 'n uitnodiging op 'n mens met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]
- 2.4.1 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op iets wat gevind is, soos 'n skat of juwele en die invloed wat dit op die kandidaat se lewe gehad het. Die onderwerp kan ook figuurlik aangepak word, soos juwele of 'n skat wat 'n bydrae tot die spreker se lewe gelewer het toe iets gebeur het of hy of sy iets gevind het of bewus geraak het van die waarde van die item of 'n persoon. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word skatte, geld, juwele of 'n waardevolle persoon beskryf (dit kan figuurlik wees) en die sintuie word gebruik om dit te beskryf; wat die kandidaat sien, hoor, ruik en voel. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos vrese en opwinding fokus wat ryk mense, geld, juwele of skatte by hom/haar wakker maak. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief oor rykdom en armoede, geld, juwele of skatte of die waarde daarvan en probeer hy/sy die leser van sy/haar standpunt oortuig. Dié standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervarings gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument oor rykdom en armoede, geld, juwele of skatte met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]
- 2.4.2 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op iets wat tydens 'n byeenkoms met vriende gebeur het. Dit kan handel oor groepsdruk/ rekenaars/ boeke/ selfone/ kleredrag/haarstyle of 'n sosiale geleentheid. Dit kan ook oor vriendskap of die liefde handel. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word die gebeurtenis beskryf en die sintuie word gebruik om die gebeure te beskryf; wat die kandidaat sien, hoor, ruik en voel. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos vrese en opwinding fokus wat vriende/groepsdruk/ rekenaars/ boeke/ selfone/ kleredrag/haarstyle of 'n sosiale geleentheid by hom/haar wakker maak. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief oor vriende/groepsdruk/ rekenaars/ boeke/ selfone/ kleredrag/haarstyle of 'n sosiale geleentheid / okkasie en probeer hy/sy die leser van sy/haar standpunt oortuig. Dié standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervarings gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument oor vriende/groepsdruk/ rekenaars/ boeke/ selfone/ kleredrag/haarstyle of 'n sosiale geleentheid met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]

[TOTAAL AFDELING B: 40]

[GROOTTOTAAL: 60]

KONSEPVRAESTEL 3: VRAESTEL 2 (bl. 233)

AFDELING A

1.1 FORMELE BRIEF: KLAGTE

- Die brief handel oor 'n klagte na aanleiding van 'n vuil winkel.
- Die formaat is formeel.
- Daar is twee adresse. Die een staan regs en die maatskappy se adres staan links.
- Die brief word aan die bestuurder gerig
- Die eerste sin onder die aanhef gee die rede vir die brief.
- Daar is dus 'n aanhef, 'n inhoudsopskrif en 'n gepaste afsluiting.
- Die inhoud handel oor die winkel wat agteruitgegaan het.
- Die styl en register is formeel, saaklik en hoflik.
- Die brief word formeel afgesluit en die skrywer (die kandidaat) se voorletters en van word gegee.
- Die skryfstuk is logies en volgens 'n spesifieke doel.

[20]

1.2 FORMELE BRIEF AAN DIE PERS

- Die formaat lyk soos die formele brief
- Die styl is formeel
- Die brief handel oor die toenemende mishandeling van diere.
- Die brief word aan die redakteur van 'n plaaslike koerant gerig
- Daar moet twee adresse wees. Die een staan regs en die koerant se adres staan links.
- Die eerste sin onder die aanhef gee die onderwerp van die brief.
- Daar is dus 'n aanhef, 'n inhoudsopskrif en 'n gepaste afsluiting.
- Die inhoud handel oor die toenemende mishandeling van diere.
- Die styl en register is formeel, saaklik en hoflik.
- Die brief word formeel afgesluit.
- As 'n skuilnaam gebruik is, is daar 'n streep tussen die twee name getrek, byvoorbeeld:

Versigtig

Die uwe
A. Smit

- Die skryfstuk is logies en volgens 'n spesifieke doel.

[20]

1.3 KOERANTBERIG

- Die styl is objektief en feite word kortliks weergegee.
- Die opskrif verskyn boaan die berig. 'n Subopskrif kan ook gegee word.
- Geen emosie en persoonlike menings word gegee nie.
- Die volgende vrae word beantwoord oor die leeuwepies wat gered is:
Waar het dit gebeur?
Wie was betrokke?
Wat het gebeur?
Wanneer het dit gebeur?
Daar word uitgebrei deur vrae soos hoekom? en hoe? te beantwoord.
- Aanhalings van mense wat direk betrokke was of ooggetuies was, kan gegee word.
- Die mening van kundiges kan gegee word.
- Die slot vat alles saam.

[20]

1.4 RESENSIE

- 'n Boek word beoordeel.
- Daar is 'n treffende kop met alliterasie en/of assonansie.
- Die toon is subjektief
- 'n Opsomming word gegee sonder om die hele storie weg te gee.
- Die karakters, storielyn, ruimte en taalgebruik word bespreek.
- Die naam van die uitgewer en die outeur word genoem.

- 'n Mening word in die slot gegee en die boek word aanbeveel of nie.

[20]

[TOTAAL AFDELING A: 20]

AFDELING B: DIE OPSTEL

Vraag 2

Die opstel word sonder vooropgestelde idees nagesien. Die kandidaat kan enige interpretasie van die onderwerp skryf. Die onderstaande riglyne is nie bindend nie. Enige soort opstel kan aangebied word.

- 2.1 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op iets wat in sy/haar lewe gebeur het terwyl hy/sy ledig was. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word die situasie en gebeure beskryf en die sintuie word gebruik; wat die kandidaat sien, hoor, ruik en voel. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos vrese en opwinding fokus wat die herinneringe by hom/haar wakker maak. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief oor ledigheid wat tot kwaad lei en probeer hy/sy die leser van sy/haar standpunt oortuig. Dié standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervarings gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]
- 2.2 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op iets wat gebeur het en hierna iemand se lewe vernietig het. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word die dag beskryf en die sintuie word gebruik; wat die kandidaat sien, hoor, en hoe hy/sy voel. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos vrese fokus wat die dag wat sy/haar hart gebreek is, by hom/haar wakker maak. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief oor gebroke harte en probeer hy/sy die leser van sy/haar standpunt oortuig. Dié standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervarings gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument oor gebroke harte met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]
- 2.3 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op Suid-Afrika as 'n positiewe ervaring, iets wat gebeur het. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word Suid-Afrika positief beskryf en die sintuie word gebruik om die ervaring te beskryf; wat die kandidaat sien, hoor, ruik en voel. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos liefde en opwinding fokus wat Suid-Afrika by hom/haar wakker maak. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief oor Suid-Afrika se invloed en probeer hy/sy die leser van sy/haar standpunt oortuig. Dié positiewe standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervarings gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument oor Suid-Afrika as 'n reënboognasie met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]
- 2.4.1 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op iets wat gebeur het en die land droog gelaat het. Dit het 'n invloed op die kandidaat of iemand anders se lewe gehad. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word die gebeure beskryf en die sintuie word gebruik om die droogte-ervaring te beskryf; wat die kandidaat sien, hoor, ruik en voel. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos vrese en opwinding fokus wat die gebeure, by hom/haar wakker gemaak het. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief, moontlik oor die mens wat water mors en probeer hy/sy die leser van sy/haar standpunt oortuig. Dié standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervarings gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument oor aardverwaring en droogte met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]
- 2.4.2 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op ouma/oupa of ouers, iemand wat die verteller nooit weer gesien het nie, ouer mense wat 'n invloed op sy/haar lewe gehad het. Daar het dus iets gebeur. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel kan die voorval/persoon beskryf word of 'n afskeid van iemand beskryf word en die sintuie word gebruik; wat die kandidaat sien, hoor, en hoe hy/sy voel. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos leed fokus wat die verlies/ persoon by hom/haar wakker maak. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief oor grootouers/ ouers/ ander mense se invloed op mense se lewens en probeer hy/sy die

leser van sy/haar standpunt oortuig. Dié standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervaringe gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee.

[TOTAAL AFDELING B: 40]

[GROOTTOTAAL: 60]

KONSEPVRAESTEL 3: VRAESTEL 3 (bl. 235)

AFDELING A

Vraag 1

1.1 E-POS: GELUKWENSING

- Die e-pos handel oor 'n 'n gelukwensing aan 'n vriend/-in en iets wat hy / sy gedoen het om te wys dat sy/hy dit verdien het.
- Die formaat is informeel.
- Daar is 'n e-posadres boaan.
- Daar is 'n onderwerp in die onderwerplyn
- Die e-pos word aan die vriend/-in gerig
- Die eerste sin onder die aanhef gee die rede vir die brief.
- Daar is dus 'n aanhef, 'n inhoudsopskrif en 'n gepaste afsluiting.
- Die inhoud moet handel oor die gelukwensing en wat hy/sy gedoen het om die prys te verdien.
- Die styl en register is informeel.
- Die e-pos is logies en volgens 'n spesifieke doel geskryf. [20]

1.2 FORMELE BRIEF: AANSOEK

- Die formaat is die formele brief
- Die styl is formeel.
- Die adres kom regs
- Die maatskappy se adres is links.
- Skryf aan **Die Bestuurder, Blaf en Miaau, Bellville, 7777.**
- Die brief begin met **Geagte Heer** of net **Meneer/Mevrou/Mejuffrou.**
- Die doel van die brief word vermeld.
- Die brief meld waar die advertensie vir die werk gesien is.
- Die brief meld die aansoeker se uitstaande vaardighede en die dokumente wat hy/sy insluit.
- Die brief eindig met:
Die uwe
(Handtekening)
Piet Rix [20]

1.3 AGENDA EN NOTULE

- Die agenda is 'n opsomming van wat in die fotografieklub se vergadering oor die jaar se aktiwiteite bespreek gaan word.
- Dit is 'n sakelys.
- Die datum is boaan.
- Die notule is 'n uitbreiding van elke punt wat tydens die vergadering bespreek is. [20]

1.4 INFORMELE VERSLAG

- Die verslag word aan die skoolhoof gerig. Die datum en plek word genoem.
- Die toon is objektief
- Die taal is informeel
- Gebeure word feitelik oorgedra. Daar is baie detail.
- Daar was 'n voorval in die straat waar twee leerders baklei het. Die skrywer het gesien wat gebeur.

Daar moet verduidelik word hoe dit gebeur het.

- Daar word genoem of daar nog getuies is.
- Daar is 'n gevolgtrekking en aanbevelings om volpunte te kry.

[20]

[TOTAAL AFDELING A: 20]

AFDELING B: DIE OPSTEL

Die opstel word sonder vooropgestelde idees nagesien. Die kandidaat kan enige interpretasie van die onderwerp skryf. Die onderstaande riglyne is nie bindend nie. Enige soort opstel kan aangebied word.

- 2.1 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op iets wat gebeur het toe iemand iets of iemand weggegooi het. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word die situasie en gebeure beskryf en die sintuie word gebruik; wat die kandidaat sien, hoor, ruik en hoe hy/sy gevoel het toe die gebeure plaasgevind het. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos vrese en opwinding fokus wat die gebeure of herinneringe daaraan by hom/haar wakker maak. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief oor die samelewing fokus en hy/sy die leser van sy/haar standpunt oortuig. 'n Moontlike invalshoek kan herwinning wees. Dié standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervaringe gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]
- 2.2 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op iets wat op die datum gebeur het. Daar het dus iets gebeur. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word die gebeure beskryf en die sintuie word gebruik; wat die kandidaat sien, hoor, en hoe hy/sy voel. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos leed fokus wat die verlies by hom/haar wakker maak. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief oor iets soos of spoke werklik bestaan en probeer hy/sy die leser van sy/haar standpunt oortuig. Dié standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervaringe gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]
- 2.3 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op selfone wat gevaarlik is, 'n negatiewe ervaring, iets wat gebeur het. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word die media negatief beskryf en die sintuie word gebruik om die ervaring te beskryf; wat die kandidaat sien, hoor, ruik en voel. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos vrees en weersin fokus wat die selfone by hom/haar wakker maak. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief oor selfone se invloed op die mens en probeer hy/sy die leser van sy/haar standpunt oortuig. Dié standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervaringe gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument oor selfone as negatiewe ervaring met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]
- 2.4.1 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op iets wat gebeur het wat hartseer was. Dit het 'n invloed op die kandidaat se lewe. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word die gebeure beskryf en die sintuie word gebruik om die ervaring te beskryf; wat die kandidaat sien, hoor, ruik en hoe voel. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos vrese en hartseer fokus wat die gebeure by hom/haar wakker gemaak het. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief, moontlik oor die hartseer as kind wat die res van jou lewe beïnvloed, skryf en die leser van sy/haar standpunt probeer oortuig. Dié standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervaringe gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument oor byvoorbeeld of die hartseer as kind die res van jou lewe beïnvloed, gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]

2.4.2 Indien die kandidaat die opstel as 'n verhalende skryfstuk aanbied, sal die fokus wees op pryse wat voorkeur in die samelewing kry. Iets het gebeur. Die storie kan vir iemand vertel word. In die beskrywende opstel word die boodskap beskryf en die sintuie word gebruik om die gebeure te beskryf; wat die kandidaat gesien het, gehoor het, geruik het en hoe hy/sy gevoel het toe die voorval gebeur het. In 'n bespiegelende opstel sal die leerder op sy/haar gevoelens, soos vrese en opwinding fokus wat die pryse/lof/ by hom/haar wakker maak. Indien dit as 'n argumenterende opstel hanteer word, skryf die kandidaat subjektief oor pryse/ prysuitdelings/om eerste te kom en probeer hy/sy die leser van sy/haar standpunt oortuig. Dié standpunt word met bronne, nuusgebeure en ervarings gemotiveer. In 'n beredenerende opstel sal albei kante van die argument oor pryse/ prysuitdelings/om eerste te kom met bewyse vir en teen die saak gemeld word. Die kandidaat se mening word in die slot gegee. [40]

[TOTAAL AFDELING A: 40]

[GROOTTOTAAL: 60]